VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 140 — Vol. L. vuosikerta Sudbury, Ont. Lauantaina, jouluk. 3 p. — Saturday, Dec. 3, 1966

USAsta jyrkkä nootti Canadaan

"Salaisessa" nootissa sanotaan uhattavan "vastatoimenpiteillä" jos isännän ääni ei kuulu pankkiasiassa

Ottawa. — Yhdysvaltalaispiireistä on saatu tietää, että Washingtonista on lähetetty Ottawaan jyrkkäsanainen yksityinen (salainen) nootti Canadan parlamentin harkittavana olevan pankkilain muutosehdotusta vastaan, mikä rajoittaisi newyorkilaisen First National City pankin (Rockefellerin pankin) omistaman Mercantile Bank of Canadan kasvumahdollisuuksia täällä Canadassa. Tätä noottia sanotaan yhdeksi jyrkkäsanaisemmaksi, mitä on koskaan Washingtonista Canadaan lähetetty.

Canadan hallitus ja Yhdysvaltain suurlähetystö eivät ole julkaisseet tämän nootin tekstiä, mutta sanomalehtimiehet ovat saaneet asian johdosta käydyn keskustelun perusteella sellaisen käsityksen, että Washington uhkaa kostotoimenpiteillä Canadan pankkeja New Yorkissa, jos Canadan pankkilakiin esitettyä muutosehdotusta ei romuuttta tältä kohdalta.

Kiistakysymys sai alkunsa 3 vuotta sitten. Newyorkilaisen First National Bankin puheenjohtaja James S. Rockefeller tuli silloin Ottawaan keskustelemaan raha-asiaministeri Walter Gordonin kanssa aikomuksestaan ostaa Canadassa jo liiketoimintaa harjoittaneen Mercantile-pankin (Mercantile Bank of Canada).

Alahuoneelle esitetyssä canadalaisissa asiakirjoissa osoitetaan mr. Rockefellerin sanoneen, ettei hänen pankkinsa ollut tehnyt sitomusta Mercantilen ostamiseksi, ja että hän halusi sitä ennen saada selville Canadan hallituksen kannan asiasta. Mr. Gordon antoi ymmärtää, että Canadan hallitus ei tule sellaista kauppaa — canadalaisen pankin myyntiä Rockefellerin pankkiyhtymälle — hyväksymään, ja että hallituksen toimesta voidaan esittää pankin toimintaa rajoittava lakiehdotus, jos sellainen pankkikauppa kuitenkin tehdään.

Yhdysvaltain asiakirjoissa on Rockefellerin myöhemmin laatima memorandumi, jota ei ole koskaan julkaistu. Siinä sanotaan kuitenkin olevan väitös, että New Yorkin pankki oli silloin jo sitoutunut Mercantilen ostoon.

Jokatapauksessa mainittu newyorkilaispankki osti Mercantilen ja kun Walter Gordon esitti viime vuonna ehdotuksen Canadan pankkilain muuttamiseksi, hän liitti ehdotukseensa kohdan, missä rajoitetaan ulkomaalaisten omistamien pankkien kasvua Canadassa. Asiallisesti puhuen tämä kohta laista estäisi Mercantile pankin kasvun Canadassa?

Nykyinen raha-asiain ministeri Mitchell Sharp säilytti tämän klausin pankkilain muutosehdotuksessa, mikä on nyt parlamentin käsiteltävänä.

Mikäli Canadan asiakirjatiedot ovat paikkansapitäviä Rockefellerin omistama newyorkilaispankki oli tietoinen Canadan ohjelmasta ennen kuin se osti Mercantile pankin Canadasta. Tämän johdosta ovat vissit canadalaispiirit sanoneet, että Rockefeller teki kaupan täysin tietoisena siihen liittyvästä riskistä ja luottaen ilmeisesti siihen, että tarpeen tullen hän voi saada nostatetuksi Yhdysvalloista riittävästi painostusta Canadan hallitusta vastaan.

Mutta jos Rockefellerin muistio on paikkansapitävä, silloin hänellä on mahdollisuus valittaa siitä, että hänen pankkinsa joutuu taannehtivasti voimaan astuvan canadalaisen rajoitusten uhriksi.

Asian johdosta on käyty useita keskusteluja Canadan ja Yhdysvaltain hallitusten välillä — viimeksi Washingtonissa maaliskuussa pidetyssä ministerikokouksessa.

Yhdysvaltain nootti lähetettiin Canadalle kolmisen viikkoa sitten. Raha-asiainministeri Mitchell Sharp vahvisti torstai iltana tiedon tämän nootin saapumisesta.

Yhdysvaltain diplomaattien sanotaan yrittäneen saada muutoksen k.o. pankkilain muutosehdotukseen kertomalla canadalaisille pankkiireille niistä vaikeuksista, mitä he voivat Yhdysvalloissa kohdata, ellei Washingtonin puheita kuunnella asiassa.

Toisaalta on ilmeistä että kummaltakin puolen on pyritty tähän asti pitämään tämä riitakysymys "yksityisasiana" niin ettei se nostattaisi liian paljon yleisen mielipiteen huomioa.

L-Saksa todellinen uhka — Montgomery

Lontoo. — Kenttämarsalkka Montgomery sanoi täällä keskiviikkoiltana uskovansa, että Länsi-Saksa muodostaa todellisen vaaran Euroopassa.

Jos Länsi-Saksa kohoaa johtavaksi vallaksi niin se tulee estämään kaiken lähestymisen Neuvostoliiton ja länsimaiden välillä sekä aiheuttamaan äkkinäisen käännöksen takaisin "kylmää sotaa" kohti sanoi hän.

"Yksinään tämän syyn takia emme varmastikaan voi kuvitella mitään äkkinäistä poissiirtoa Britannian tai Amerikan miehitysjoukkoja mannermaalta", sanoi hän.

Terästyöläisiä pakkolomautetaan Hamiltonissa

Hamilton. — Hamiltonin terästeollisuus on pakkolomauttanut useampia satoja työläisiä tuotannon vähenemisen takia.

Tämä koskee etupäässä miehiä joilla on yhden vuoden tai lyhempi työmaavanhemmuus.

"Olemme pakkolomauttaneet 550 henkilöä sitten lokakuun 24 päivän", sanoi eräs Canadan teräsyhtiön puhemies.

Hamiltonilainen Dominion valimo ja teräsyhtiö tulee "ehdottomasti" pakkolomauttamaan joitakin työläisiä tulevan viikon aikana tai siinä vaiheilla, sanoi eräs yhtiön virkailija.

R. R. Craig, johtokunnan varapresidentti, sanoi, että kireän rahaohjelma ja kohonnut korkokanta on hidastanut rakennusteollisuutta.

Dofascon palveluksessa on 6,200 työläistä. Tehtaalla ei ole ammattiliiton kanssa tehtyä työehtosopimusta.

"TYÖSULKU" LOPETTANUT KAIKKI TYÖT LÄNSIRANNIKON SATAMISSA

Appelsiinilasteja uhkaa pilaantuminen ja eri alojen työläisiä työttömyys työnantajien kieltäytyessä sopimuksesta pomojensa kanssa

Vancouver. — Kaupungin pormestari koetti täällä keskiviikkona saada liittohallitusta sekaantumaan satamaristiriitoihin jotka kuristavat länsirannikon laivausta.

Pääministeri Pearsonille ja työministeri John Nicholsonille lähettämissään telegrammeissa pormestari William Rathie sanoi, että Vancouverin satamaalue on täydellisesti suljettu, ja että liittohallituksen toimenpiteet ovat välttämättömiä.

Samalla aikaa Mac Millan Bloedel Ltd. julisti, että se pakkolomauttaa 1,700 työläistä perjantaina ellei saada sopimusta aikaan työmaariidassa.

Yhtiö sanoi, että tuotanto sen Vancouverissa olevalla vaneerijaostolla ja Tyynen valtameren sahajaostolla Port Albernissa tulevat pysähtymään ellei satamat ala toimia.

Samalla hetkellä ilmoitti CPR lakkauttaneensa viljan kuljetuksen Vancouveriin ja CNR seuraa tilannetta hyvin tarkasti.

Maritime Employers Association on kieltäytynyt ottamasta satamatyöläisiä töihin sitten maanantain ennen kuin International Longshoremen's and Warehousemen's Unioni antaa takauksen, että sen 4,000 jäsentä tekee "hyvän päivätyön hyvästä päiväpalkasta".

Työnantajat ovat syyttäneet satamatyöläisiä työn hidastamislavastuksista kaksi viikkoa sitten lakkoon menneitten työnjohtajien kannatusmielessä. He lakkoutuivat puolustaessaan vaatimuksia, että heidät tunnustettaisiin ILWU:n erillisenä paikallisosastona.

Canadan työsuhdelautakunta määritteli, että työnjohtajat ovat hallinnollista henkilökuntaa jolle ei voida tunnustaa erityistä unioyksikköä.

Vilja- ja puutavaralähetysten häiriintyminen oli huomattavin seuraus satamatöiden pysähdyttämisessä mutta vielä kiireellisempi ongelma muodostui $2,500,000 arvoisesta pian pilaantuvista mandariini appelsiineista, jotka seisovat kolmessa laivassa Vancouverin satamassa odottaen purkaamista. Tuottajat ovat varoittaneet, että nämä lastit pilaantuvat ellei niitä saada purettua joutuisasti.

Kaksi appelsiinilastissa olevaa laivaa muutti suuntansa Seattleen, missä lastit puretaan ja kuljetetaan kuorma-autoilla takaisin Vancouveriin. Neljä muuta appelsiinilastissa olevaa laivaa tulee kääntämään suuntansa pois Vancouverista neljän päivän sisällä ellei työriitaa selvitetä.

Eräs MacMillan Bloedellin puhemies sanoi, että jatkuvat työmaaerottelut voivat johtaa siihen, että suljetaan kaikki yhtiön puutavaralaitokset Vancouverin Saaressa sekä alempana mannermaalla. Tämä koskisi noin 4,300 työläistä.

Hän sanoi, että sahalaitosten sulkeminen pakottaisi yhtiön myöskin lopettamaan toimintansa metsätyöalalla, jossa on töissä 3,000 työläistä.

MacMillan Bloedelin lausuntoa seurasi 170 työläisen pakkolomautus B. C. Forest Products Ltd. laitoksella Croftonissa Vancouverin Saaressa. Eräs yhtiön puhemies sanoi, että on hyvin paljon mahdollista, että toiset 170 pakkolomautetaan perjantaina.

Prince Rupertissa Columbia Cellulose Ltd. sahalaitos-alayhtiön 30 työläistä ovat olleet pakkolomautuksella sitten viime perjantaina satamariitojen takia.

Television "Sunday" ohjelmasta suukopua

"Sunday" ohjelman viimepyhäinen seksuaaliasiaa käsitellyt kohta nostatti protesteja Ottawassa

Ottawa. — Alahuoneen istunnossa nousi keskiviikkona melkoista suukopua CBC:n Televisionin "Sunday-" nimisestä viimesunnuntaisesta ohjelmasta, mitä arvosteltiin sanoja säästämättä — joidenkin parlamentaarikkojen leimatessa sen jätekasaan verrattavaksi ohjelmaksi.

Kun CBC:n presidentti Alphonse Ouimet esiintyi torstaina tämän asian johdosta radiointi- ja televisiointiasioita käsittelevän alahuoneen komitean istunnossa, niin hänen kerrotaan sanoutuneen CBC:n hallinnon nimissä irti mainitusta ohjelmasta ja selittäneen samalla, että vastikään järjestetty Sunday-ohjelma ei lyhyen toimikautensa aikana vielä löytänyt oikeata suuntaa itselleen.

Sunday-ohjelmassa, mikä tuli viime keväänä "tapetun" "Tässä tunnissa on seitsemän päivää" ohjelman tilalle, esitettiin viime sunnuntaina brittiläinen (BBC:n) filmi eräästä "kuumasti" rakastelevasta miehestä ja naisesta, minkä jälkeen kummatkin antoivat vastauksia seksuaali-elämästään.

Myös senaattorit ilmaisivat tuomionsa viime pyhän "Sunday" ohjelman seksikysymyksen käsittelystä.

Valtioministeri Judy LaMarsh, jonka tehtäviin kuuluu esittää alahuoneen istunnolle CBC:ta koskevat asiat, sanoi alahuoneen jäsenten esittäminen valitusten perusteella, että CBC:lla on valtuudet oman ohjelmistonsa laatimiseen hyvän maun perusteella, ja että sitä rajoittaa vain parlamentille tehtävät raportit. Tällä pohjalla miss LaMarsh selitti, että hallitus ei voi välittömästi sekaantua CBC:n ohjelmakysymyksiin.

Hallituksen toimintamahdollisuutta rajoittaa lisäksi se kun CBCn presidentti, mr. Ouimet on antanut päivää määrittelemättä eroilmoituksensa. Kaiken tämän perusteella hän torjui Dave Fultonin ehdotuksen, että hallituksen tulisi käyttää kontrollivaltaa CBC:n ohjelmakysymyksissä.

"Minä uskon, että parlamentilla on suuri moraalikontrolli, jota voidaan käyttää, kuten on tässäkin tapauksessa käytettä", hän sanoi.

Gordon Fairweather (PC, Royal) lopetti keskiviikkoisen sanaharkan hallituksen ja alahuoneen jäsenten välillä kysymällä miss LaMarshilta, että "kuuluuko hän siihen veljeskuntaan, mikä pahoittelee sitä, kun menetettiin ohjelmallisesti vanhanaikainen Tässä tunnissa on seitsemän päivää ohjelma?

Alahuoneen jäsenet, jotka palauttivat mieleen sen, että "Tässä tunnissa on . . ." ohjelma tapettiin sen kiistanalaisten ohjelmien vuoksi, haluavat nyt tietää, missä määrin on "Sunday" ohjelmassa lupa käsitellä kiistanalaisia kysymyksiä?

SYÖMÄLAKOSSA OLLUT "PYHÄ MIES" KUOLI

New Delhi. — Hindu-uskoinen "pyhä mies" joka on ollut syömälakossa kymmenen päivää, vaatiessaan lehmien teurastamisen pannaan julistamista, kuoli täällä keskiviikkona. Hänen maalliset jäännöksensä joutui kovaan väittelyn alaiseksi hänen seuraajiensa ja poliisien välillä.

Swami Rishi Swarup Brehmachari, eräs 74-vuotias valkopartainen lehmien teurastusvastaisen liikkeen johtaja kuoli neljän aikaan aamulla Dharm Sangh Temppelin alueella Jumna-joen rantatörmällä.

Toiset saman liikkeen johtajat anoivat lupaa asettaa hänen ruumiinsa näytteille eräässä uskonnollisen haaliin Vanhan Delhin vilkasliikenteiseen bazaariin Chandni Chowkiin.

Viranomaiset kieltäytyivät antamasta lupaa sille, koska he selvästi pelkäävät tällaisen näytännön aikaansaavan samanlaatuisia väkivaltaisuuksia mitä oli marraskuun 7 päivänä lehmän teurastuksesta alkaneet mellakoinnit, joissa 8 henkilöä sai surmansa ja 47 loukkaantui.

Lupa annettiin vihdoin viimein Swamin seuraajille viedä hänen ruumiinsa Krematoitavaksi Garhumktesariin, noin 50 mailia Delhistä itään pyhän Ganges-joen törmälle.

Swamin ruumis käärittynä valkoiseen verhoon ja peitettynä kukkaseppeleillä, pantiin kuorma-auton lavalle noin kello kolmen seutuvilla keskiviikko iltapäivällä. Ruumiin mukana kulki 12 hänen oppilastaan saffroni-viittoihin verhoutuneina.

Myöhään keskiviikko iltapäivällä lehmien turvaamisliike syytti että poliisit kaappasivat kuoma-auton sekä Swamin ruumiin ja että hänen seuraajansa olivat siten pidätyksissä neljän mailin päässä kaupungista.

Poliisit tunnustivat, että heillä on hallussaan ruumis sanoen, että Swamin opetuslapset olivat jättäneet kuorma-auton oman onnensa nojaan eräällä rautatie ylikäytävällä lähellä Shahdaraa, neljän mailin päässä täältä.

Lehmien turvaamisliikkeen toimihenkilöiltä tiedusteltiin ovatko he halukkaita lähettämään toisia seuraajiaan huolehtimaan ruumiista. "Kun he kieltäytyivät," täytyi meidän ottaa ruumis haltuumme," sanoi eräs poliisiviranomainen.

B.N. Tandon Delhin alulaiskomissooneri sanoi ruumiin viedyn aseistetun vartion saattamana Garhumktesariin missä se tullaan polttamaan roviolla poliisien hallinnan alaisuudessa.

Apulaiskomissioneri sanoi uskovansa Swamin seuraajien hyljänneen ruumiin tahallisesti, että voisivat syyttää poliisia sen kaappauksesta ja käyttää tilannetta hyväkseen uusien levottomuuksien lietsomiseksi.

Miksi on leivän hinta kaksinkertaistunut 20 v.

Ottawa. — Miksi on tavallisen leivän hinta kaksinkertaistunut viimeksi kuluneen 20 vuoden aikana?

Asiantuntija-todistaja ei voinut tähän kysymykseen vastausta antaa elinkustannusten kohoamisasiaa tutkivan alahuoneen ja senaatin yhteisen komitean kokouksessa tiistaina.

Canadan maatalousliiton (Canadian Federation of Acriculture) johtokunnan sihteeri David Kirk sanoi komitean kokouksessa, että paperiin käärityn leivän hinta on kohonnut enemmän kuin monen muiden ruokalajien hinnat.

Tämä siitäkin huolimatta vaikka leivän perusaineen, vehnän hinta on vain vajaa neljä senttiä (leipää kohti). Vuonna 1949 leivässä oleva vehnämäärä maksoi noin 3 senttiä, sanoi mr. Kirk.

Komitean puheenjohtaja, senaattori David Croll sanoi, että leipomoliikkeet nostavat hintaa joka kerta kun tapahtuu pienikin hinnankorotus joissakin leipätuoteaineissa.

Senaattori A.H. McDonald sanoi, että leivän hinnan yleisiä korotuksia ei voida mitenkään puolustaa.

Mutta Ron Basford (L, Vancouver Barrand) ilmaisi mielipiteen, että vastaus tähän kysymykseen saa taisiin ehkä Garfield Westonilta, joka kontrolloi suuren määrän leipomoja ja ruokakauppoja Canadassa ja eri puolilla maailmaa.

Kuinka monta leipomoa mr. Weston omistaa, kysyi Basford. Toivottavasti pääsemme häneen käsiksi. Myöhemmin hän antoi tietää, että komitea harkitsee vielä sitä, pitäisikö mr. Weston kutsua kuulusteltavaksi.

Arviointien mukaan mr. Weston kontrolloi omistussuhteiden perusteella lähes kolmanneksen (28 prosenttia) Canadan koko ruokatavarateollisuudesta.

Westonin ruokatavara-alan keisarikuntaan kuuluu George Weston Ltd Bakeries, Loblaw Groceterias Ltd Power Supermarkets Ltd Pickering Farms Ltd Super City Discount Foods Busy-B Stores, O. K. Economy Stores Ltd ja kolme suurempaa tukkuliikettä — Kelly Douglas and Co., York Trading Ltd ja National Grocers.

U THANT SUOSTUNUT SITTENKIN JÄÄMÄÄN

Yhdistyneet Kansakunnat. — Antaen periksi yleisen mielipiteen toivomukselle, U Thant ottanee YK:n pääsihteerin toisen virkakauden vastaan, tiedoitettiin keskiviikkona yleisesti luotettavista lähteistä.

Saatujen tietojen mukaan U Thant on antanut vihjeen kantansa muutoksesta YK:n Turvallisuusneuvoston 5-henkiselle valtuuskunnalle, mikä kävi asian johdosta hänen puheillaan. Turvallisuusneuvosto oli aikaisemmin pitänyt salaisen kokouksen sihteerikysymyksen käsittelyä varten.

Mikäli nämä tiedot pitävät paikkansa, Turvallisuusneuvosto kokoontuu tämän viikonvaihteen aikana — todennäköisesti perjantaina — laatiakseen Yleiskokoukselle virallisen ehdotuksen U Thantin uudelleen valitsemiseksi.

U Thant sanoi viime tammikuussa, että hän olisi iloinen, jos hänen tilalleen hankittaisiin joku toinen henkilö. Syyskuun 1 päivänä U Thant sanoi, ettei hän halua tulla uudelleen valituksi kun hänen virkakautensa päättyy marraskuun 3 pnä, mutta hän suostui kuitenkin jatkamaan tointaan joulukuun 20 päivään asti.

Syyskuussa julkaisemansa lausunnon yhteydessä, kuten eräissä muissakin tilanteissa, U Thant esitti eronsa syyksi sen kun hän ei ole yrityksistä huolimatta saanut Vietnamin sotaa lopetetuksi; kun YKsta ei ole saatu rahallisesti ja poliittisesti toimintakykyistä järjestöä ja kun hän ei ole saanut yrityksistä huolimatta muodostetuksi "siltaa" suurmaitten — idän ja lännen välille.

Sen jälkeen on maailman eri puolilta esitetty lukemattomia toivomuksia ja pyyntöjä, että hän jäisi edelleen toimeensa, sillä tilanne voisi entisestä pahentua, jos hän toimestaan luopuu, kuten on myös asiaa selitetty.

Saatujen tietojen mukaan U Thant on kuitenkin asettanut toiseksi virkakaudeksi jäämisensä ehdoksi sen, että hän voi erota ennen virkakauden loppua, jos hän niin haluaa.

Diplomaattipiirit sanovat, että sellainen sopimusklaussi antaa U Thantille voimakkaan aseen, käsitellessään mitä tahansa vaikeata pulmakysymystä.

"Kuten eroamisellaan hallitustaan uhkaava pääministeri, U Thant voi käyttää tätä oikeuttaan asemansa voimistuttamiseksi" selitetään tietoisista piireistä. "Hän voi käyttää sitä myös neuvotteluissaan suurvaltain kanssa."

U Thant on aikaisemmin antanut ymmärtää, että yksi ehto hänen virkaan jäämiseksi on se, jotta Yhdysvallat suostuu lopettamaan Vietnamin pommituksen. Mitään sitovia lupauksia ei hänen otaksuta tältä kohdin Yhdysvalloilta saaneen.

ENGLANTILAISELLA SUU- JA SORKKATAUTI

Lontoo. — Maatyöläinen Bob Brewis päästi helapää naurun kun lääkäri sanoi hänen olevan ensimmäisen henkilön Britanniassa joka sairastaa sorkka- ja suutautia. "Minun ainoa murheeni oli että voin tulla hävitetyksi," vitsaili roteva Bod.

Mr. Brewis, 34-vuotias poikamies oli työskentelemässä veljensä maatilalla Yeltingtonissa Northcumberlandissa neljä kuukautta sitten kun hän sai karjaa tappavan virustartunnan.

Suu- ja sorkkatauti epidemia riehui pohjoisissa kunnissa. Lähes 45,000 lammasta, karjaa ja sikaa jouduttiin ampumaan.

" minua tuntui huimaavan yhtenä päivänä ja arvelin joutuneeni tekemisiin flunssan kanssa," sanoi Brewis tiistaina.

"Lääkäri tarkasti minut ja huomioi joitakin rakkuloita käsissäni ja suussani." Luulin hänen laskevan leikkiä kun hän sanoi, että minulla voi olla karjatauti. Nauroimme oikein yhteen ääneen.

"Minut hoitettiin sairaalaan Newcastlessä viikoksi, mutta ei minusta löytynyt sen suurempia vikoja. Koko homma tuntui naurettavalta."

Tehtiin kokeita jotka sitten lähetettiin maatalousministeriön eläintautien tutkintokeskukseen.

Kokeista joita saimme osoittivat erehtymättömästi että olemme tekemisissä sorkka-ja suu taudin kanssa, sanoi Colin Edwards tiistaina. Hän on tutkimuskeskuksen sihteeri.

"Se oli ensimmäinen ehdottomasti todistettu tapaus Britanniassa, että ihminen olisi saanut tämän eläintaudin tartunnan. Meidän kirjanpitojemme alkaa 40 vuoden takaa." Asian tutkijat sanovat kuulleensa yhdestä samanlaisesta tapauksesta Tanskasta ja Saksasta.

VIIME TIEDOT

Yhdistyneet Kansakunnat, N. Y. — Torstai-iltana tiedoitettiin, että Turvallisuusneuvostolla ja Yleiskokouksella on perjantaina yhteinen kokous, missä valitaan U Thant toiseksi 5-vuotiskaudeksi YKn pääsihteeriksi. Tietoisista piireistä on ilmoitettu, että U Thant antoi torstaina myönteisen vastauksen Turvallisuusneuvoston esitykseen, että hän ryhtyisi uudelleen tähän virkaan.

Lontoo. — Pääministeri Harold Wilson ja Rhodesian kapinahallituksen pääministeri Ian Smith ovat nyt Gibraltarin lähettyvillä brittiläisen risteilijän kannella keskustelemassa Rhodesian perustuslakikiistan sopimisesta.

Pariisi. — Presidentti Charles de Gaulle sanoi torstai-iltana Ranskaan valtiovierailulle saapuneelle Neuvostoliiton pääministerille, Aleksei Kosyginille, että Ranska toivoo suurta yhteistoiminnan edistystä taloudellisella, tieteellisellä ja kulttuurisella alalla. Hän sanoi toivovansa kaupankäynnin lisääntyvän Ranskan ja Neuvostoliiton välillä siinä määrin, että ne täydentävät toinen toisensa ekonomiaa.

Quebec City. — Union Nationale hallitus tiedoitti torstaina, että sen toimesta esitetään maakunnan lainlaatijakunnalle ehdotus laiksi, minkä perusteella Quebec tulee saamaan oman vanhuudeneläkelakinsa. Tätä hallituksen ohjelmapuheessa esitettyä lakiuudistusesitystä pidetään ensimmäisenä toimenpiteenä, joiden tarkoituksena on saada muutoksia liitto- ja maakuntahallituksen väliseen finanssisuhteisiin.

Ottawa. — Oppositiojohtaja John Diefenbaker esitti torstaina alahuoneen istunnossa, että hallituksen pitäisi ryhtyä oikeuslaitoksen kautta toimenpiteisiin niitä vastaan, jotka ovat vastuussa viime sunnuntaina esitetystä CBC-TVn "Sunday"-ohjelman seksikohtauksesta.

YDINASEKIELTOSOPIMUS SAADAAN — MARTIN

Toronto. — Ulkoministeri Paul Martin sanoi keskiviikkona että kansainvälinen sopimus ydinaseiden levittämisen estämiseksi ja ydinaseiden kokeilujen kokonaan kieltämiseksi voidaan allekirjoittaa pian.

Mr. Martin sanoi toivorikkautensa perustuvan niihin poliittisiin keskusteluihin mitä hän on asiasta käynyt Neuvostoliiton ja Puolan johtajain kanssa Euroopassa, sekä Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Ruskin kanssa Yhdistyneiden Kansakuntien kokouksen yhteydessä.

"Minä odotan tällaisen sopimuksen allekirjoittamista muutaman kuukauden kuluessa," sanoi ulkoministeri Martin Toronton juniorkauppakamarin tilaisuudessa. "Minä keskustelin ulkoministeri Ruskin kanssa viime perjantaina ja hän oli kanssani samaa mieltä asiasta."

Vain Yhdysvaltain, Neuvostoliiton, Britannian, Ranskan ja Kiinan tiedetään tällä kertaa valmistavan ydinaseita, mutta lisäksi on toistakymmentä pienempää maata, joilla on kyky ja mahdollisuus ydinaseiden valmistamiseksi.

Moskovassa 1963 allekirjoitetut ydinkoekieltosopimuksen mukaan ydinaseiden kokeilut kielletään ilmassa, avaruudessa ja veden alla Tämän sopimuksen allekirjoittamia maita ovat: Neuvostoliitto, Yhdysvallat ja Britannia. Ranska ja Kiina eivät ole tätä sopimusta allekirjoittaneet.

Sen jälkeen on kautta maailman vaadittu, että ydinaseiden kokeilu pitää lopettaa kaikkialla, niin maan alla, kuin muuallakin.

Mr. Martin sanoi äskeisellä matkallaan keskustelleensa sopimusluonnoksesta ydinaseiden jakamiskiellon hyväksi ja kaikkikäsittävästä ydinasekokeilun kieltämiseksi.

Tulin takaisin vakuuttuneena siitä, että tällainen sopimus voidaan tehdä, ja että Neuvostoliiton ja Puolan johtajat tulevat työskentelemään sen saavuttamiseksi.

"Minulla on toivoa, suurta toivoa" sanoi mr. Martin, mutta varoitti, että tällaisten asiain kehitys "vaatii aikaa ja niinmuodoin kukaan ei voi olla liian varovainen."

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

49. Itsenäisyyspäivä

Suomessa vietetään maan 49:ssä itsenäisyyspäivää tiistaina, joulukuun 6 pnä. Tätä historiallista merkkipäivää vietetään Suomessa ja muuallakin varsinkin suomalaista alkuperää olevien keskuudessa asiaankuuluvin juhlallisuuksin — Suomen valtiovallan toimesta ja aloitteesta järjestetään juhlinnan viralllinen puoli ja kansalaisjärjestöjen aloitteesta muita juhlahetkiä kuten esimerkiksi järjestetään Finnish-haallilla Sudburyssa joulukuun 11 pnä pidettävä ohjelmallinen päivällistilaisuus Suomen itsenäisyyspäivän juhlinnan tarkoituksessa.

Mutta kuten Helsingissä ilmestyvä Uusi Suomi viime vuonna totesi, "pelkillä juhlapuheilla ei itsenäisyyttä pystytä säilyttämään". Meidän kaikkien on oltava myös itsenäisyyden puolustajia ja itsenäisyysasiaakin puolustetaan vallitsevat olosuhteet huomioonottaen. Kumoamaton tosiasia tässä yhteydessä on se, että Suomen itsenäisyyden paras tae on rauhan säilymisessä ja siksi ei kukaan voi sanoa rehellisesti olevansa Suomen itsenäisyyden puolustaja, ellei hän samalla yritä osaltaan auttaa maailman rauhan säilymistä.

Yhtä kategorisesti voidaan todeta kaksi muutakin perusseikkaa:

— Suomen itsenäisyyskysymystä ei voida erottaa juuri itsenäistyneiden ja itsenäisyyteen pyrkivien kansojen ongelmista, ja

— Ilman lokakuun vallankumousta suuressa itäisessä naapurimaassa, Suomi ei olisi itsenäisyyttä saavuttanut 49 vuotta sitten.

Ensinmainitun seikan yhteydessä on syytä palauttaa mieleemme, että erikoisesti toisen maailmansodan jälkeisenä kautena on kansojen kehityksessä itsenäisyyttä kohti tapahtunut suorastaan vallankumouksellinen muutos. Aikaisemmin siirtomaavaltojen alaisuudessa eläneet Afrikan ja Aasian kansat toisensa jälkeen ovat marssineet maailmankartalle itsenäisinä kansoina. Samalla ne ovat joutuneet kokemaan monia niitä vaikeuksia, joita tavallisesti tulee eteen silloin kun opetellaan kävelemään omin jaloin. Mutta vapaus ja itsenäisyys on jokaiselle kansalle niin kallis ja arvokas tavoite, että kaikki sen saavuttamisen tiellä olevat esteet — mukaan lukien Vietnamin kansan itsenäistymisen edessä nyt oleva Yhdysvaltain imperialismin hyökkäyssota — ovat voittamisen arvoisia. Suomenkin valtiomiehet, vastuuntuntoiset julkisuushenkilöt sekä tavalliset kadun miehet ja naiset ovat myös joutuneet toteamaan, että harha-askeleet ja niitä seuranneet koettelemukset ovat aiheuttaneet kielteisiä seuraamuksia itsenäisyyskauden ensimmäisien vuosikymmenien aikana.

Toisen yllämainitun seikan yhteydessä on avoimesti todettava, että Venäjällä tapahtunut lokakuun vallankumous ei vain luonut Suomen itsenäistymisen edellytyksiä vaan muodosti myös sen pysyvän perustan. Tällaisten ajatusten esittäminen oli vielä pari vuosikymmentä sitten "poliittista vääräoppisuutta", mutta nyt Suomen seurattu, ja pelkästään toteuttava rauhan ja yhteistyön ohjelma itäistä naapurimaata kohtaan on osoittanut, että se sittenkin on kulmakivi Suomen vapaudelle ja itsenäisyydelle. Tässä mielessä on tarpeellista huomioida, että kysymys ei ole vain historiallisten tapahtumien juhlimisesta, vaan myös Suomen ja sen naapurimaiden, ennenkaikkea Suomen ja Neuvostoliiton hyvien naapurisuhteiden säilyttämisestä ja kehittämisestä.

Itsenäisyyspäivä on tietenkin ennen muuta suuri kansallinen juhlapäivä. Mutta nykyaikana ei voida liiaksi korostaa kansainvälisen yhteistoiminnan merkitystä kunkin maan, mukaanlukien Suomen itsenäisyysasiassa. Ainoakaan kansakunta — suuri tai pieni — ei enää voi ratkaista kansallisia ongelmiaan yksin ja muita maita huomioon ottamatta. Itsenäisten maiden lisääntymisen yhteydessä kasvaa myös erinäiset ongelmat. Siksi on ensiluokkaisen tärkeätä vilpitön asennoituminen toisiin maihin nähden, jotta maan itsenäisyyden perustaa voitaisiin edelleen lujittaa — ja juuri siihen velvoittaa itsenäisyyspäivän vietto.

Ilman myönteistä kehitystä suureen itäiseen naapurimaahan nähden olisivat Suomen mahdollisuudet paljon nykyistä heikommat. Ystävyydessä ja yhteistyössä Neuvostoliiton kanssa, on siis Suomen kansan vapauden ja itsenäisyyden vankka pohja.

Toisaalta, kuten sanottu, ei voida mitenkään unhoittaa niitä kansakuntia, jotka vielä käyvät taistelua itsenäisyytensä saavuttamiseksi tai sen vakiinnuttamiseksi eri puolilla maailmaa. Itsenäisyystaistelussa on toteutettava "yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta" ajatusta sillä toisissa on, että jos esimerkiksi Yhdysvaltain imperialismi saa nyt estetyksi Vietnamin kansan vapauden ja itsenäisyyden, niin kuka tietää, mikä toinen pikkukansa joutuu seuraavaksi samanlaisen vääriinpeluun kohteeksi?

* * *

Nyt vietettävällä Suomen itsenäisyyspäiväjuhlalla on erikoismerkitys siksi kun ensi vuonna vietetään Suomen kansallisen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlia — mitä vietetään, kuten odotta sopii — koko vuoden ajan.

Täkäläisillä kansalaisillamme saattaa olla ja onkin eriviä mielipiteitä Suomen itsenäistymisen ja sen historiallisen kehityksen tiimoilta. Mutta ne ovat toisarvoisia seikkoja silloin kun olemme yksimielisiä peruskysymyksessä, eli siitä, että itsenäisyyden saavutus oli suuri historiallinen edistysaskel Suomen kansalle, ja että itsenäisyyden säilyttäminen, ja lujittaminen hyväksi tulee jatkuvasti toimia.

Juuri sen vuoksi kun täkäläiset kansalaisemme ovat yksimielisiä tästä peruskysymyksestä, voidaan ilomielin todeta, että kaikissa kansalaispiireissämme suhtaudutaan myön teisesti Suomen itsenäisyyspäivän viettoon.

Valitettavaa on vain se, että vieläkään ei ole päästy murtautumaan pois ahtaista karsinoista, mitkä estävät meitä yhteisesti järjestämästä kaikkia kansalaispiirejämme innoittavia ja rohkaisevia yhteisiä itsenäisyysjuhlia, missä kaikkien ryhmien toimesta voitaisiin antaa ohjelmallisestikin vain niin, että nämä itsenäisyysjuhlat muodostuisivat kulttuurikeitaiksi arkisen elämämme piristämiseksi.

Kaikki mitä tähän päästäksemme tarvitaan "hyvän tahdon" lisäksi on se, että vedetään vähän sarvia sisään niin puolelta kuin toiseltakin ja järjestetään Suomen itsenäisyysjuhlia niiden perustunnuksien pohjalla, mistä kaikin olemme yksimielisiä, ja jätetään vissejä yksityiskohtia eri ryhmien käsiteltäväksi ja ennenkaikkea historian ratkaistavaksi.

Vuosisadan murha

Uusia paljastuksia Kennedyn murhajutusta tulee jatkuvasti

Todistajien hämäräperäiset kuolemantapaukset, silminnäkijäin sivuutetut todistukset, Oswaldin ampuman luodin ihmeteho, salaisiksi julistetut röntgenkuvat ja Kennedyn murhahetkellä otettu mutta vasta nyt julkisuuteen tullut valokuva — kaikesta tästä kohutaan USA:ssa, joka vasta kolme vuotta presidenttimurhan jälkeen herää epäilemään virallista murhateoriaa. Harrisin lokakuussa julkaiseman mielipidetutkimuksen mukaan 60 prosenttia amerikkalaisista epäilee Warrenin komission teoriaa, jonka mukaan Lee Harvey Oswald olisi ollut ainoa murhaaja.

Kirjamarkkinat, joita vielä äsken hallitsivat John Kennedyn hallituskauden tuhatta päivää käsittelevät teokset, ovat nyt täyttyneet teoksilla, joissa tutkitaan Warrenin komission laiminlyöntejä, tahallisia poisjättöjä ja lukemattomia muita salamurhaan liittyviä mystisiä tapahtumia. Yleinen mielipide kallistuu vahvasti sen olettamuksen puolelle, että salamurhaajia oli useampia. Erään murhaa käsittelevän kirjan nimi "The Second Oswald" (Toinen Oswald) ilmaisee puhuvasti tämän murhaa käsittelevissä teoksissa esitetyn yleisimmän epäilyksen.

Useammat tapahtumat murhan ja sen tutkimusten yhteydessä ovat Esquire-lehden julkaisema murhahetkellä otettu valokuva "kadoksissa" olleiden röntgenkuvien luovutus viralliseen arkistoon salassapidettäväksi vielä 2 v ajan tiedot todistajistoon kuuluneen 10 henkilön hämäräperäisistä kuolemantapauksista ja selvät ristiriidat Oswaldin toimista murhapäivänä.

VALOKUVA TOISESTA MURHAAJASTA

Esquire-lehti, joka jo aikaisemminkin on puuttunut murhan virallisen version epätodennäköisyyksiin, saattoi tk. 14 pnä julkisuuteen valokuvan, joka on otettu samalla hetkellä kuin presidentti murhattiin. Siinä näkyy autoon nojaava mies tähtäämässä kiväärillä kohti presidentin autoa. Kuvassa oleva mies ei ole Oswald. Kuva julkaistiin nyt ensi kerran. Se luovutettiin aikoinaan Warrenin komissiolle, jonka tehtävänä oli presidenttimurhan selvittäminen. Komissio ei edes maininnut valokuvasta raportissaan, sen julkaisemisesta puhumattakaan. Kuvan on ottanut dallasilainen Orville Nix. Kohta Kennedyn-murhan jälkeen kertoi eräs rautatieläinen, joka murhan tapahtuma-aikana oli vartiossa valvontatornissa, josta oli hyvä näköala murhapaikalle ja sen ympäristöön, havainneensa "jotain erikoista tapahtuvan" murhapaikan lähellä olevalla kukkulalla. Rautatieläinen — Lee Bowers — menetti henkensä tämän vuoden elokuun 9 pnä auto-onnettomuudessa, jolla ei ollut silminnäkijöitä.

Ne toimittajat, jotka sattuivat olemaan työvuorossa silloin, kun kaukokirjoittimet marraskuun päivän iltana kolme vuotta sitten ilmoittivat murhasta, muistavat varmaankin, että ensimmäisissä selostuksissa kerrottiin rautatieylikäytävän suunnalta (päinvastaiselta kuin Oswaldin kirjavarasto) oli kuulunut laukauksia ja että siellä oli ollut erikoislaatuista liikehdintää. Nämä todistajain lausunnot hukutti alleen jo samana iltana Yhdysvaltain turvallisuuspoliisin FBI:n vuorenvarma vakaumus: Murhaaja oli Lee Harvey Oswald ja vain hän yksin. Asia oli sillä sinetöity amerikkalaisille, jotka tuolloin ylivoimaisesti uskoivat oman poliisinsa ja myöhemmin omien korkeiden viranomaistensa tutkimuksiin muun maailman ihmetellessä murhajuonen epäjohdonmukaisuuksia ja ristiriitaisuuksia. Nyt on tilanne muuttunut. Kennedyn murhan viralliseen Warren-versioon kriittisesti suhtautuvia kirjoja julkaistaan nyt amerikkalaisvoimin USA:ssa, joka vielä äsken torjui eurooppalaisten kirjoissaan esittämät epäilyt.

LANE'N SYYTÖKSET

Kriittisen asennoitumisen on ollut vaikea päästä markkinoille. Asianajaja Mark Lane, joka on omistautunut Kennedy-murhan tutkimuksiin, kertoi lokakuussa Pariisissa murhaa käsittelevän kirjansa (Rush to Judgement) ilmestymisen jälkeen, että USA:n turvallisuuspoliisi FBI oli yrittänyt estää kirjan ilmestymisen: Lane oli tarjonnut kirjaansa kaikkiaan 14 amerikkalaiselle kustantamolle, joista jokainen oli aluksi ollut asiasta kiinnostunut. "Ajateltuaan asiaa oli kustantaja toisensa perään luopunut. Eräs kustantajista oli sanonut saaneensa vihjeen, ettei FBI pitänyt kirjan julkaisemisesta.

Lane syyttää Warrenin komissiota monista laiminlyönneistä. Se oli mm. kuulustellut vain 94:öö niistä 25,000 todistajasta, jotka olivat ilmoittautuneet FBI:lle. Lane esitti samassa Pariisin lehdistökonferenssissa filmin kolmen sellaisen todistajan lausunnoista, joita komissio ei ollut lainkaan kuulustellut. Nämä todistajat kertoivat toiselta suunnalta tulleista laukauksista. Lane'n ilmoituksen mukaan esitettiin Ruotsissa murhan kolmivuotispäivänä, murhan aikana tehty ääninauha, jossa kuullaan kaksi laukausta sekunnin viidesosan sisällä — Oswaldin kiikarikiväärin ääriteho oli kaksi laukausta 2,5 sekunnin väliajoin.

WARRENIN KOMISSION LAIMINLYÖNNIT

On arvosteltu myös salaisen poliisin ihmeellistä määräystä, joka kielsi presidentin ruumiinavauksen. Yrittäessään pelastaa presidentin henkeä Dallasin sairaalan lääkärit avarsivat kurkkuhaavaa, mikä johti kuoleman jälkeistä tutkimusta tehneet Bethesdan laivaston sairaalan lääkärit harhaan. Warrenin komission työhön tutkijana osallistunut Edward Jay Epstein, jonka kirja (Inquest) käsittelee vain Warrenin komission työtä ja laiminlyöntejä, syyttää kirjassaan epäsuoraisesti kuolintodistuksen allekirjoittaneita lääkäreitä todistuksen muuttamisesta sopimaan yhteen Warrenin komission yhden salamurhaajan teorian kanssa. Epsteinin pääsyytös koskee sitä kiirettä, jolla komission lausunto kasattiin ja komission tapaa suhtautua lausuntoihin, jotka eivät sopineet yksiin FBI:n ja Dallesin poliisin laatiman murhateorian kanssa.

FBI:n POLIISIN EREHDYSTEN SARJA

Epstein, Lane ja muut kirjoittajat ovat kiinnittäneet niin ikään huomiota Oswaldin henkilöä koskevien todistusten ristiriitoihin — mm. todistuksiin, jotka osoittavat hänet heikoksi ampujaksi, ja yhteen salamurhaajaan rakentuvan teorian edellyttämään erinomaiseen ampumataitoon. Sylvia Meager kiinnittää The Minority of One lehdessä huomiota autonmyyjä Albert Guy Bogardin lausuntoon Oswaldin ilmestymisestä hänen autoliikkeeseensä 9. 11. 1963 koeajoaikeissa ja hänen vauhdikkaasta ajokokeestaan. Tämä todistus kuului komission hylkäämiin, koska Oswaldin ajotaito ei sopinut yleiskuvaan. Kysytään miksi Dallasin poliisi teki murhahetkellä kaikki mahdolliset erehdykset — kirjavarastoa ei eristetty, tietä ei suljettu, kaikista tutkimuksista luovuttiin heti, kun Oswald oli saatu pidätetyksi. Miksi FBI:n jo huomattavasti korkeampitasoiset virkamiehet presidenttimurhaajaksi oletettua henkilöä kuulustellessaan eivät pitäneet pöytäkirjaa, eivätkä laatineet edes muistiinpanoja.

KUOLEMA KENNEDYN KINTEREILLÄ

Ramparts-lehti on laskenut kaikkiaan 10 hämäräperäistä kuolemantapausta jutun yhteydessä, eräät muut kasvattavat luvun 14:ään. Joukossa on kaksi murhajuttua tutkinutta lehtimiestä, jotka osallistuivat Oswaldin murhaajan Jack Rubyn asunnossa tutkimuksiin murhanjälkeisenä päivänä. Jim Koethe surmattiin lyömäaseella kotonaan ja Bill Hunter eräällä poliisiaseemalla vahingonlaukauksen uhrina. Naisreportteri Dorothy Kilgallen, joka oli ystävilleen sanonut "räyttävänsä Ruby-tarinan", kuoli nautittuaan "huumausaineen ja spriin sekoitusta". Oswaldia kyydinnyt autonkuljettaja joutui ensimmäiseksi dallasilaiseksi kolarissa henkensä menettäneeksi autonkuljettajaksi vuoden 1937 jälkeen. Jack Rubyn strip tease- tähti Nancy Jane Mooney teki itsemurhan sellissään, Rubyn puolustusasianajaja Tom Howard, eräs niistä harvoista, joka puhui Rubyn kanssa kahdenkesken murhan jälkeen, kuoli sydänhalvaukseen — tuntematon henkilö jätti hänet tiedottomassa tilassa sairaalaan, joka ei toimeenpannut ruumiinavausta. Ja niin edelleen.

Kennedy-perheen myötävaikutuksella laadittu ja ensi vuoden puolella ilmestyväksi aiotulta William Manchesterin Kennedyn murhaa käsittelevältä kirjalta odotetaan uutta valaisua murhaa ympäröiviin hämäriin seikkoihin, koska Kennedyt ovat halunneet presidentin röntgenkuvien pysyvän julkisuudelta salassa kahden vuoden ajan.

Look-lehti, joka neuvottelee Manchesterin kirjan julkaisemisesta sarjana 500.000 dollarin hinnasta, väittää, että se sisältää "200 etusivun tarinaa". Newsweekin mukaan Manchester on keskittynyt murhan aiheuttamaan vallansiirtoon. Presidentti Kennedyn viimeinen keskustelu Johnsonin kanssa koski Texasin matkaa — Kennedy oli haluton lähtemään katsoen, että varapresidentti saisi itse hoitaa kotivaltionsa pehmittämisen.

Manchesterin kirjassa, niin Newsweek kertoo, julkaistaan ensi kerran Jacqueline Kennedyn viimeisenä iltanaan Valkoisessa talossa pääministeri Nikita Hrushsheville kirjoittama kirje. Siinä Jacqueline Kennedy ilmaisee kahden lapsen äitinä toivomuksen rauhan säilymisestä.

Koko totuutta presidentti Kennedyn murhasta, vuosisadan murhasta, ei ole vielä kerrottu. Uusia totuuden aineksia on kuitenkin tunkeutumassa julkisuuteen eikä USA:n virallinen taho voine loputtomiin jarruttaa vaatimuksia uusista tutkimuksista.

Hilkka Ahmala.

Raatikainen tuli SDPn sihteeriksi

Helsinki. — Suomen Sosialidemokraattinen puoluekokous valitsi odotusten mukaisesti puolueen johtajaksi Rafael Paasion. Poliittisen yllätyksen kokous sen sijaan tarjosi valitsemalla puoluesihteeriksi 36-vuotiaan Erkki Raatikaisen, joka toimii tällä hetkellä apulaisohjelmapäällikkönä televisiossa. Hänen ehdokkuutensa tuli edellisenä iltana kuvaan enteilevän vakavasti. Puoluetoimikunnan muista kymmenestä jäsenestä vaihtui neljä ja toimikunta muorentui jonkin verran.

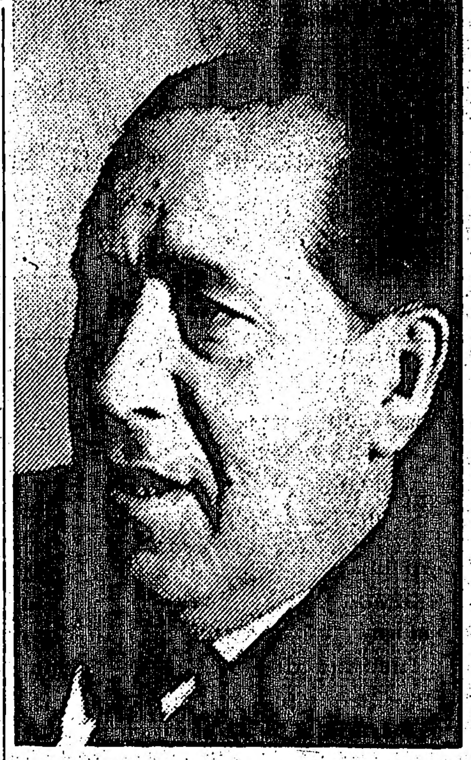

RAFAEL PAASIO

Presidenttivaalikysymys siirtyi kokonaisuudessaan puolueneuvostolle, jota puoluekokous velvoitti "kiinnittämään huomiota kaikkiin niihin näkökohtiin, joilla on merkitystä puolueen merkitykselliselle toiminnalle ulko- ja sisäpoliittisissa kysymyksissä."

AY-liikkeen eheytymislausuma, Nato-pykälien poistaminen ja hallitusratkaisun hyväksyminen mm. sisältyvät julkilausumiin, jotka viimeisenä kokouspäivänä hyväksyttiin. Puheenjohtaja Paasio luonnehti kokousta yksituumaiseksi ja ehyeksi, jollaisia ei sodan jälkeen ole SDP:llä tätä ennen ollut. Kokouksen pitämistä lehdistölle avoimena puheenjohtaja piti positiivisena.

— Juhannuksena parhaillaan, mammanpiika makeimmillaan.
— Suomal. sananlasku.

Eräs Kennedy Algerissa: Senaattori Edward M. Kennedy (dem. Mass.) heiluttaa kättään suosiotaan osoittaville algerialaisille, jotka rikkoivat poliisien linjat äskettäin pidetyssä Kennedyn salamurhan muistojuhlatilaisuudessa. Senaattori laski seppeleen Kennedy-torilla Algerin eräällä laitakaupungilla.

PÄIVÄN PAKINA

RAHALLA ON TAIVAALLINEN VOIMA

Raha on, kuten tiedetään, taloudellisen arvon mitta.

Siksi viisaat esi-isämme opettavat meitä perinnöksi jättämissään sananparsissa, että "rahalla on taivaallinen voima", ja että "rahalla saa ja hevosella pääsee".

Myös puhutaan siitä, miten voidaan päästä käsiksi suuriin rahoihin, ansaitaan rahaa ja tuhlataan rahaa. Rahaa voi olla kuin roskaa ja rahaa voidaan naidakin.

Meillä tavallisilla kadun miehillä ja naisilla on useimmiten "pienen rahan puutetta" ja suurempia rahoja ei ole nähtykään.

Ontarion liberaalijohtajat ovat myös huomioineet, että raha se on mikä tässä maailmassa jyllää.

Kun heidän toivonsa, televisiopersoonana ja liikemiehenä tunnettu Charles Templeton kieltäytyi nyt ryhtymästä tämän maakunnan liberaalien puoluejohtajan ehdokkaaksi selittämällä, että "taloudelliset syyt" ja eräät muut tekijät ovat esteenä, niin liberaalien puoluepyhätössä lyötiin viisaat päät yhteen ja ryhdyttiin uutistietojen mukaan tutkimaan sitä, että minkälaisen vaikutuksen tekisi se, jos maakunnalliselle puoluepaaville annettaisiin takeet $30,000 vuosituloista.

Tätä "taattua" vuosituloa ei ole sellaisenaan tarjottu mr. Templetonille, mutta aina valppaat tarkkailijat ovat vetäneet asiasta sellaisen johtopäätöksen, että tätä rahatukkoa näytetään ennenkaikkea juuri hänen "innoittamiseekseen" ja "rohkaisemisekseen".

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, tämä vielä haudottavana oleva suunnitelma edellyttää, että maakunnallinen puoluejohtaja, jota ei lainlaatijakuntaan ole valittu, saisi puoluepäämajasta $30,000 vuositulon.

Jos uusi Mooses, minkä tehtävänä on johtaa Ontarion liberaalit pois poliittisesta korvesta, tulisi vielä valituksi oppositiojohtajan asemaan lainlaatijakuntaan — mikä sellaisenaan on kyseenalainen seikka NDPn kannatusmäärän jatkuvasti lisääntyessä — niin hallitus maksaisi hänelle silloin $22,000 vuodessa ja liberaalipuolueen päämaja loppusumman eli $8,000 vuodessa.

Saa nyt sitten nähdä, onko tästä rahatukon heiluttamisesta apua?

Sivumennen sanoen, mikäli tämä tieto osoittautuu todeksi, Ontarion liberaalit ovat huomattavasti "anteliaampia" kuin kansallisen liberaalipuolueen silmäntekevät.

Sen sijaan kun täällä Ontariossa suositellaan liberaalien puoluejohtajalle $30,000 "taattua vuosituloa" liberaalipuolueen muodostama liittohallitus ehdottaa, että vanhuudeneläkeläisten "taatuksi" ansioksi tulisi vain $105 kuukaudessa eli $1,236 vuodessa.

Toisin sanoen, vanhuudeneläkeläisen täytyy "palvella" yli 24 vuotta ennen kuin hän saa tulokseen $30,000, minkä maakunnan liberaalien johtajalle aiotaan taata yhdeksi ainoaksi vuosituloksi.

Mahdollisesti asia on niin, että jos ontariolaiset liberaalit pääsisivät liittohallituksessa kuskin pukille, niin heidän anteliaisuutensa voisi ulottua puutteessa ja hädänalaisuudessa eläviin eläkeläisiin asti?

Vai onko tässäkin asiassa oma suu muita lähempänä?

Merkillepantavaa on — ja se liittyy tavallaan tähän eläkeläisten kiistamiskysymykseen — että mr. Templeton esitti "taloudellisten seikkojen" lisäksi muitakin syitä, miksi hän ei halua ryhtyä puoluejohtajan ehdokkaaksi Ontariossa.

Johtuisikohan se siitä, että hän "näkee kirjoituksen seinällä"? Eli siitä, ettei hän luota suuremmin liberaalipuolueen tulevaisuuteen?

Kun liberaalit ovat kieltäytyneet täyttämästä omia vaalilupauksia kansallisen sairaushuoltolain tiimoilta, kun juhlallisista lupauksista huolimatta sitä ei saadakaan heinäkuun 1 päivästä lukien 1967, vaan vasta 1968, jos lakitekelettä ei siihen mennessä jonkin tekosyyn perusteella romuuteta, niin sen johdosta ovat liberaalien osakkeet laskeneet arveluttavasti.

Liberaalien kannatusta ei liioin lisää se, kun liittohallitus kieltäytyy nostamasta vanhuuden eläkettä sataan dollariin kuukaudessa, kuten kansan suuri enemmistö haluaa, vaan yrittää selviytyä siitä kurjaan köyhyydentodistukseen perustuvan "taatun" $105 kuukausitulon järjestelyllä.

Allekirjoittanut ei lukeudu niihin, jotka katsovat ettei puoluejohtajille ja parlamentissa oleville kansanedustajille makseta kunnollista palkkiota. Jos niin ei meneteltäisi, silloin jäisi kansan edustustehtävät joidenkin harvojen upporikkaiden miesten yksityistehtäväksi.

Mutta parempi tae liberaalipuolueen johtajien tulevaisuudesta saataisiin käsittääksemme siten, että liberaalitkin ryhtyisivät kunnioittamaan omia lupauksiaan ja ryhtyisivät tosimielessä korjaamaan esimerkiksi vanhuudeneläkeläisten ja sairaitten ihmisten vaikeata talousasemaa.

Jos tässä suhteessa ei parannusta saada, niin perin kyseenalaista on, auttaako johtajakokelaille luvattavat "taatut" vuosiansiot Ontarion liberaaleja pääsemään pois korpivaelluksestaan.

— Känsäkoura.

Urheilua

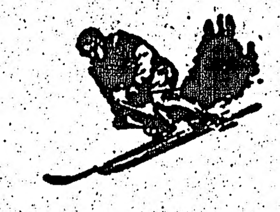

Suomi hävisi Ruotsille 10—1

Helsinki. — Suomen jääkiekkomaajoukkueen esitys loppuunmyydyssä Helsingin jäähallissa oli varsin heikko ja tehoton sitä vastaan asettuneeseen läntisen naapurimaamme joukkueeseen verrattuna.

Tästä ovat osoituksena myös ottelun loppunumerot 7—1 (3—0, 4—1, 0—0) naapurin hyväksi ja täydellä syyllä saattaa sanoa numeroiden kuvastavan osuvasti joukkueiden voima ja taitoeroja kentällä.

Kun pelattuun tulokseen lisätään perjantaiset Tampereella saadut tulee koko ottelun lopputulokseksi 10—1 Ruotsin hyväksi. Tällä kertaa ei Suomi siis pystynyt panemaan kovaa vastaan.

N-liitto voitti tshekit 6—4

Moskova. — Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian välisen jääkiekkomaaottelun sunnuntaina Moskovassa pelattu ensimmäinen osaottelu oli kovavauhtinen. Neuvostoliiton joukkue oli huomattavasti tiukemmalla kuin viime talvena Ljubljanassa Tshekkoslovakiaa vastaan käymässään ottelussa. Tshekit jopa johtivat toisessa erässä 3—2, mutta silloin tuli esiin Neuvostoliiton vanha valtti, kestävyys ja tshekkien maalivahti Nadrhal joutui päästämään kiekon neljästi selkänsä taakse. Ottelu päättyi Neuvostoliiton voittoon 6—4 (1—0, 3—3, 2—1).

MR. EDWARD LATVALAN

vieraillessaan poikansa luona British Columbiassa, toivomme hänelle nautintorikasta ja hauskaa matkaa.

JOUKKO YSTÄVIÄ

Whitefish Ontario

ROMAANEJA

jotka kertovat:
sodan järkyttävästä tuhosta,
inhimillisyydestä,
rakkaudesta ja vihasta

DAPHNE DU MAURIER:
Rebekka
431 sivua - Hinta nid. $1.80

Tämä romaani kertoo Max de Winterin, Manderleyn upean kartanon omistajan ja hänen nuoren vaimonsa tarinan.

Kirjailija Daphne du Maurier kohosi tällä romaanillaan maailmanmaineeseen. Miljoonat lukivat sen ahmimalla ja Hollywood teki siitä menestyselokuvan.

RICHARD WRIGHT
Musta poika
268 sivua - Hinta nid. $1.25

"Musta poika" kertoo kirjailijan oman tarinan siihen hetkeen saakka, jolloin paljon kokenut nuorukainen astuu junaan ja matkustaa pohjoiseen löytääkseen paikan auringossa. Teos on havainnollinen ja terävä analyysi neekerin sielusta, ulkopuolelle jäämisen kammosta ja rajattomasta pelosta. Pohjasävy on liikuttava, järkyttävä, siinä on lämmintä inhimillisyyttä ja rakkautta, se on väkevä vetoomus oikeudenmukaisen elämän puolesta.

FRANCOISE SAGAN:
Pidättekö Brahmsista
130 sivua - Hinta sid. $1.25

Francoise Saganin pariisilaisromaani on maailmankuulun kirjailijattaren ennakkoluulotonta kynänjälkeä. Pariisi on tämän ranskalaisen kolmiodraaman taustana; Pariisin kadut, pehmeävarjoiset bulevardit, suurkaupungin yöelämä syksy, talvi ja kevät.

LEWIS WALLACE:
Ben-Hur
352 sivua - Hinta nid. $1.25

Ben-Hur on ylhäisen juutalaissuvun jälkeläinen ja kiihkeä isänmaanystävä. Messala, jonka kanssa hän on leikkinyt lapsuutensa leikit, saapuu Jerusalemiin Rooman rautaisten legioonien päällikkönä. Ystävyysten välit rikkoutuvat.

Helen Keller
ELÄMÄNI TARINA
170 sivua - Hinta nid. $1.25

Helen Keller kuvaa omaelämäkerrassaan [illegible] sokeuden ja kuurouden yöstä.

ALFRED HITCHCOCK:
Olipa kerran murha
190 sivua - Hinta sid. $1.25

"Ellette pane pahaksenne, haluaisin ehdottaa, ettette lukisi näitä kertomuksia viimeiseksi ennen kuin sammutatte valot. Ne unet, nähkää." — Alfred Hitchcock.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69 SUDBURY, ONT.

Kiinan Ming-Hsiang työnsi MEn 158 kg

Pnom Penh. — Kiinalainen Ming-Hsiang teki sunnuntaina Pnom Penhissa Kambodshassa jatkuneissa kansainvälisissä Ganefon kisoissa painonnoston höyhensarjan uuden maailmanennätyksen työnnössä nostamalla 158 kg. Tämä on puoli kiloa enemmän kuin hänen aiemmin tekemänsä virallinen maailmanennätys 157,5 kiloa.

Hsiaon maanmies Chen Man-Lin teki lauantaina samoissa kisoissa uuden maailmanennätyksen kääpiösarjassa punnertamalla 118,5 kiloa.

Paula Halonen löi nimet

Rovaniemi. — Rovaniemellä avattiin luistelukausi, kun Suomen Luisteluliiton leiri päättyi kansallisiin kilpailuihin. Jää oli erinomaisessa kunnossa, mutta tulokset jäivät kuitenkin melko vaatimattomiksi. Jouko Launonen oli yhteispisteissä paras ja luisteli 3,000 m alle viiden minuutin, aika ollen 4.57,7.

Naisten luokassa esitti parasta kuntoa yllättäen Paula Halonen, joka yhteispisteissä nujersi sekä Kaija Mustosen että Kaija-Liisa Keskivitikan.

Intialaiset eivät hyväksy miss Maailman matkaa

New Delhi. — Eräs tiedonanto, että Reita Faria Bombaysta joka hiljakkoin kruunattiin miss Maailmaksi, lähtisi viihdyttämään USA:n Vietnamissa olevia asejoukkoja tänä jouluna, on saanut osakseen kahden nuorisoryhmän protestin syyttäen, että tämä matka saattaisi Intian ulkomaanpolitiikan huonoon valoon.

Kommunistien johtama Koko-Intian Nuorisoliiton ryhmä esittää "pahoittelunsa ja vastenmielisyytensä", hänen päättäessään matkustaa amerikkalaisen koomikon, Bob Hopen kanssa Vietnamiin joulukaudeksi.

Kirjeessä joka julkaistiin täällä, nuorisoliitto kertoi 23-vuotiaalle kauneuskuningattarelle, että hänen vierailunsa Vietnamiin "tahraisi Intian kirkkaan imperialistivastaisen kuvan maailman ihmisten silmissä".

Samalla aikaa Bombayn kaupungin nuorisoliitto on pyytänyt pääministeri Indira Gandhin hallituksen estämään miss Farian Vietnamin matkan.

New Delhi. — Ulkoministeri M.C. Chagla sanoi täällä maanantaina että Reita Faria, intialainen miss Maailma, osoitti partioottisuutta peruuttaessaan matkansa Vietnamiin, missä hänen tarkoituksenaan oli vieraillla Amerikan asejoukkojen luona Bob Hopen seurassa.

TILATKAA VAPAUS

"Sampoa" katsomaan Don-haalille

Toronto. — Kuuluisa värielokuva Sampo esitetään Don haalilla sunnuntaina, joulukuun 11 pnä, kello 4 ip. Filmin esitysaika on noin 1 tunti 50 minuuttia. Saatujen tietojen mukaan sen pitäisi olla katsomisen ja kuulemisen arvoisen. Tervetuloa. — K.K.

Finlandia-kuorolla mainio konsertti

Toronto. — Olen odottanut, että joku musiikin harrastaja olisi kirjoittanut Vapauteen tästä mainiosta konsertista huomioiden, että se oli kuoromme nuoren johtajan Pauli Hietalan ensimmäinen konsertti, johon hän oli yksin opettanut laulut sekä antanut ohjauksen.

Olemme tottuneet Paulin ohjaukseen hänen ollessaan apulaisjohtaja na Ty Lembergin aikana, sekä hänen musikaalisiin kykyihinsä jo hänen lapsuudestaan alkaen.

Tästä ensimmäisestä konsertistaan hän suoriutui "liehuvin lipuin" josta onnittelemme Paulia sekä toivomme hänelle edelleenkin jatkuvaa innostusta.

Vielä haluan kiittää orkesteria, kuorolaisia sekä kaikkia toiminnassa olleita. Erittäin ansaitsee mainInnan "Mixtetti" jossa ensi kerran esiintyi kaksi teiniikäistä tyttöä.

Kyllä heidän nuoruuden puhtaat äänensä kuuluivat kauniilta ja sointuivat hyvin miesten ääniin; joita olemme kuulleet jo ennenkin "Sextetissa" ja kuorossa. Toivomme että "Mixtetti" esiintyy ensi kesänä suurjuhlilla.

Kiitos sooloista Ainolle, Allanille, Annikille ja Skeharille. Lausunnasta Kertulle, sekä tervehdyssanoista ja ohjelman esityksestä Helgalle.

Vielä huomautus niille, jotka aikovat yhtyä kuoroon, tekisivät hyvin ja liittyisivät nyt heti, että ei tarvitsisi kenellekään jäljestäpäin erikseen harjoittaa ääniä. Se helpottaisi varmaankin johtajan työtä ja kaikki saisivat samalla yhtä paljon harjoitusta.

Siis tervetuloa entiset ja uudet laulajat kuoroon. Harjoitukset joka keskiivikko kello 8 illalla.

Kiitollinen musiikin harrastaja.

— A. N.

Munuaissiirto tyydyttää lääkäreitä

Toronto. — Toronton Western-sairaalan virkailijat ovat hyvin optimistisia kahden potilaan suhteen, joille suoritettiin munuaissiirtoleikkaus lokakuun 10 pnä.

Kaksi miestä, William Weber ja John Doresz saivat kumpikin yhden munuaisen 39-vuotiaalta Doreen Hamiltonilta, joka kuoli aivoverenvuotoon.

Arthur Van Zandt, mies jolle on suoritettu Toronton ensimmäisen tämänlaatuinen leikkaus, on myös sairaalassa tarkkailtavana. Hänen vaimonsa sanoo, että oli ollut vihjeitä jotta hänen ruumiinsa ei hyväksy tätä siirrettyä munuaista, mutta hän jatkoi, se on tapahtunut ennenkin ja on korjattu pillereillä.

— Lupa hyvä, kaksi kätemen.
— Suomal. sananlasku.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. **Toimistopuh. EM. 6-8586**
O. NUMMINEN **HELEN HIRVONEN**
kotiin HI 4-3356 **kotiin WA 3-4378**

Ensimmäinen useista: Kansainvälinen lähetysasemakeskus joka avautui hiljattain on ensimmäinen suurista Expon paviljongeista joka on valmistunut sisältä ja päältä päin. Liittohallituksen erikoislahjan tuella ja CBCn rakentamana se tulee palvelemaan maailmanlaajuisia lähetyksiä koko Expon ajan.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (SuomiSeura)

Suomi-Seuran vastaus Pasi Rutasen kirjoitukseen

Eräässä Suomen sanomalehdissä julkaistun toimittaja Pasi Rutasen amerikansuomalaisia halventavan kirjoituksen johdosta on Suomi-Seura lähettänyt kyseisille lehdille vastineen, joka kuuluu seuraavasti:

"Herra toimittaja

Lehtenne lokakuun 9. päivän numerossa on julkaistu toimittaja Pasi Rutasen kirjoitus, jossa hän hyvin ylimielisesti suhtautuu Amerikan suomalaisiin siirtolaisiin. Hän väittää mm. amerikansuomalaisten pysähtyneen henkisessä kehityksessään siihen ajankohtaan, jolloin jättivät Suomen ja muuttuneen melkein sokeiksi nykyajalle. Lisäksi hän kertoo saaneensa sellaisen kammottavan tunteen, että he viidakon eläinten tavoin olivat ahtautuneet yhdeksi laumaksi paikkaan, missä voivat kuolla rauhassa.

Ymmärrettävästi tämäntapainen räikeä ja ilkeämielinen kirjoittelu, josta yllä on mainittu vain muutamia esimerkkejä, on herättänyt laajoissa piireissä Amerikan suomalaisten keskuudessa ikäviä ja katkeria tunteita. Ne ovat tulleet ilmi lukuisina eri amerikansuomalaisten järjestöjen antamina julkilausumina ja kirjoituksina amerikansuomalaisissa sanomalehdissä. Myös Suomi-Seuran saamissa monissa yksityiskirjeissä pahoitellaan toimittaja Rutasen kirjoituksen aiheuttamaa ikävää säköilyä entisen kotimaan ja siirtolaisten vuosien varrella luottamuksellisesti ja lämpimiksi muodostuneissa suhteissa.

Tiedämme kaikki, kuinka köyhistä ja vaatimattomista oloista valtaosa suomalaisista siirtolaisista on muuttanut, ja kuinka he ovat tästä huolimatta kunnialla Suomea suuressa maailmassa edustaneet toimiessaan kukin asuinpaikallaan epävirallisena Suomen suurlähettiläänä. Suurelta osalta heidän ansiotaan on se hyvä maine, minkä Suomi on saavuttanut. Vaikeina vuosinamme he tottuivat keräämään ja lähettämään avustuksia Suomeen, ja he osoittavat rakkautta entistä kotimaataan kohtaan myös siten, että joka vuosi heistä useita tuhansia käy lomamatkalla Suomessa.

Edellä esitettyyn viitaten Suomi-Seura kaikkien ulkosuomalaisten ja kotimaan välisenä yhdyssiteenä esittää paheksumisensa toimittaja Rutasen ilkeämielisen kirjoittelun johdosta.

Suomi-Seura r.y.
R. v. Fieandt
puheenjohtaja
Tauri Aaltio
toiminnanjohtaja

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Harvesti bazaarin viimeisenä iltana lauantaina, jaettiin ovilippujen omistajille kuusi hyvää lahjapalkintoa: Ensimmäinen numerolle 1729; toinen numerolle 767; kolmas numerolle 1059; neljäs numerolle 545; viides numerolle 4 ja kuudes numerolle 1232.

Lahjavoitot voi käydä perimässä International osuusliikkeen konttorista. — ATH.

Joukkohautoja löydetty Puolassa

Varsova. — Rzaganin kauppalassa Vroclawin Vojevodikunnan alueella on paljastunut uusia jälkiä fasistien rikoksista. Siellä on matalasta haudasta löydetty Euroopan eri armeijan asepukujen jätteitä. On myös todettu, että Rzaganissa toimi natsi sotavankileirin haaraosasto.

Rzaganin kauppalalla oli toisen maailmansodan vuosina synkkä maine, sillä 250,000 englantilaista, belgialaista, italialaista, marokolaista, puolalaista, neuvostoliittolaista, ranskalaista, tshekkiläistä ja jugoslovakialaista sotavankia ammuttiin tai kidutettiin siellä kuoliaaksi natsien toimesta, leiri hävitettiin, mutta rikoksen jälkiä ei ole kuitenkaan voitu lopullisesti salata, sillä löydetyt asiakirjat kertovat Rzaganissa likvidoidun etupäässä 18—35-vuotiaita sotavankeja. Joukkoteloituksista todistavat myös paljastuneet veljeshaudat, joiden päälle natsit istuttivat nuorta metsää. Haudat ovat 25—30 m pitkiä ja 2—3 metriä leveitä ja niitä on satoja.

Hollanti sai hallituksen

Haag. — Hollannin viisi viikkoa kestänyt hallituspula päättyi viime viikolla kun entinen talousministeri Jelle Zijlstra ilmoitti kuningatar Julianalle muodostavansa väliaikaisen katolis-protestanttisen kokoomushallituksen.

Hallituksen odotetaan toimivan ensi helmikuussa pidettäviin ennenaikaisiin vaaleihin asti. Normaalisti vaalit olisi pidetty vasta toukokuussa. Hollannissa on ollut hallituspula 14. lokakuuta lähtien.

HENGELLISET KOKOUKSEMME

Jatkuvasti Siion Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.

TERVETULOA!

Huvimatka Suomeen 1967

UUSI M.S. KUNGSHOLM
TOUKOKUUN 17, 1967
NEW YORKISTA—GÖTEBORGIIN

Edelleen:
Göteborgista—Tukholmaan yöjunalla makuupaikkoineen
Tukholmasta—Helsinkiin S.S. BIRGER JARL-laivalla

HELSINKIIN SAAVUTAAN TOUKOKUUN 27.

Turistiluokan hinnat:

New York-Göteborg, alkaen US $280.–1/2R.T.; US $295.–one way.

5 %:n *alennus* meno/paluulipusta, jos matkustatte toukok.17 ja palaatte heinäk.11. Myöhemmillä laivavuoroilla palatessa, alennus vain menolipun hinnasta.

Göteborg-Helsinki, U.S. $50.–sisältyen tähän mm. matkat, toisen luokan makuupaikka yöjunassa Göteborg-Tukholma, toisen luokan hyttipaikka Tukholma-Helsinki sekä kaikki ateriat. Jos halutaan I luokan hyttipaikka Tukholma-Helsinki, on lisämaksu U.S. $5.–

Matkatavarat suoraan New Yorkista Helsinkiin. Matkustaja voi maksutta viedä New-Yorkista Göteborgiin raskasta matkatavaraa, arkkuja, yms. kaikkiaan 270 lbs. Ruotsin rautatiellä ja Suomen laivalla pieni lisämaksu, mikä maksetaan New Yorkin laivalaiturilla laivan lähtöpäivänä. Kaikki hyttiin menevät matkalaukut yms. menevät maksutta.

Säästätte, kun ei tarvitse maksaa hotelliyöpymisistä eikä ruoka-aterioista. Paikat New Yorkista Helsinkiin voidaan varata ja liput ostaa täällä.

Matkanjohtajana SAL:n Montrealin konttorin johtaja Mr. Carl E. Waselius ja hänen apunaan matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

Muut laivavuorot v. 1967.

New York-Göteborg	Göteborg-New York
GRIPSHOLM, toukok. 2, kesäk. 3, kesäk.28, heinäk.21, elok. 16.	GRIPSHOLM, toukok.24, kesäk.17, heinäk. 11, elok. 5, elok. 28. jouluk. 12
KUNGSHOLM, toukok. 17 elok. 26, syysk. 21, jouluk. 4.	KUNGSHOLM, kesäk .8, syysk. 12, jouluk. 28.

Kiirehtikää tekemään paikkavarauksenne joko matkatoimistonne kautta tai suoraan

Swedish American Line
THE WHITE VIKING FLEET
Ships under Swedish Registry

HELEN TARVAINEN:

Canadan historiaa

1867 | 1967

OSA III

(Jatkoa)

Ajanlaskumme toisella vuosisadalla Etelä-Euroopan maantieteilijät jo tiesivät tai ainakin epäilivät, että maapallo on pyöreä, ja että joku päivä löydetään meritie Kauko-itään purjehtimalla länteen päin. Mutta alukset siihen aikaan eivät olleet niin suuria, eikä kauppiailla ollut mitään haluakaan etsiä tunnettujen teiden lisäksi mitään uusia, koska kauan käytetyt meritiet olivat helppoja kulkea ja kokolailla vaarattomia.

Mutta sitten kun keskiajalla keksittiin merikompassi tulivat pidemmätkin merimatkat mahdollisiksi. Kun turkkilaiset vuonna 1453 valloittivat Konstantinopolin, ja sulkivat kaikki maatiet kaukaiseen itään, tuli kova kilpailu eri maiden välillä löytää uusia teitä. Kauko-Itä oli vuosisatoja ollut Euroopalle suuri rikkauksien lähde; sieltä saatiin monet jalokivet, silkit ja mausteet, jotka olivat Euroopan ylimystölle ja kauppiaille tärkeät.

Monet rohkeat merenkulkijat lähtivät etsimään lännen kautta tietä rikkauksien maahan, ja jo vuonna 1460 portugalilaiset laivat pääsivät Afrikan rannoille. Myöskin useat viidennentoista vuosisadan kartat näyttävät saaria kaukana Atlantilla, erikoisesti saari, joka oli nimitetty Antillia, viehätti merenkulkijoiden mielikuvitusta.

Vuonna 1492 Tanskan kuningas lähetti tutkimusretkikunnan matkalle määräyksellä, että uusi maa pitää löytää, jos se kerran on olemassa, ja historiankirjoittajat väittävätkin, että tämä retkikunta pääsi Labradorin rannoille, mutta sairauden ja ruoan puutteen pakosta kääntyä takaisin.

Vuonna 1492 Khristofer Kolumbus lähti ensimmäiselle historialliselle matkalleen jolloin hän löysi Intian saaristoja ja näin viidennentoista vuosisadan merenkulkijat pääsivät matkoillaan yhä kauemmaksi länteen.

Ensimmäinen matka Canadaan, josta meillä on varmat tiedot, teki John Cabot, vuonna 1497. John Cabot, jonka oikea nimi oli Giovanni Cabotto, oli venetsialaisen kauppayhtiön ostaja, joka oli usein käynyt idässä kauppamatkoillaan. Hänellä oli kova halu lähteä etsimään läntistä meritietä, ja koska hän ei saanut tukea yritykselleen omassa maassaan, meni hän Englantiin. Siellä esitettyään asiansa Kuningas Henry VII:lle hän sai kuninkaan ja satamakauppialaiden rahallisen avun ja aluksia käytettäväkseen. Bristolista hän teki ensimmäisen yrityksen mennä Aasiaan lännen kautta, sillä hän luuli, että merellä on vain joitakin saaria, joiden ympäri on helppo kiertää.

Ensimmäisellä matkallaan hän epäonnistui, sillä sumut ja myrskyt pakoittivat hänet laivoineen takaisin satamaan, mutta kun tuli tieto myöhemmin, että Kolumbus on löytänyt uusia saariryhmiä, antoi se uutta toivoa kauppiaille, ja niinpä 1497 Cabot lähti uudelleen matkalle pienellä Matthew laivalla mukanaan 18 miestä. Tällä matkallaan Cabot löysikin Canadan rannat, mutta ei ole aivan varmaa tietoa missä hän kävi maissa, luultavasti Cape Bretonin saarella. Joka tapauksessa hän nousi täällä mannermaalle vuotta ennenkuin Kolumbus, joka vuonna 1498 löysi Amerikan mannermaan ja jo v. 1492 Kuuban Haitin ja muita saaria ja jota yleisesti pidetään ensimmäisenä tutkimusretkeilijänä Uuteen Maahan.

Palattuaan Bristoliin, Cabotista tuli sen hetken juhlituin mies. Kuningas antoi hänelle huomattavan rahalahjan ja lupasi kuusi uutta alusta, joilla hän voi jatkaa retkiänsä; ylimystö piti hänen kunniakseen hienoja kutsuja, ja koko talvi oli kuin yhtä juhlaa Cabotille.

Seuraavana keväänä hän taas lähti matkalle, luvaten tuoda suuret aarteet mukanaan Englantiin. Matka kulki Labrodorista Chesapeaken lahteen, jossa hän ensi kerran tutustui maan alkuasukkaisiin.

Suuri pettymys oli Cabotille kun hän huomasi, että ei voinutkaan käydä kaupantekoon mausteista ja silkistä, sillä näillä alkuasukkailla oli ainoastaan kalaa ja turkiksia. Kaikista yrityksistä huolimatta Cabotin retkikunta ei löytänyt tietä sisämaahan, ja niin hän palasikin takaisin Bristoliin murtuneena miehenä, laivat melkein tyhjinä.

Vastaanotto oli toisenlainen kuin edellisenä vuotena, kauppiaat jotka olivat sijoittaneet rahansa kalleuksien ostoon, häväisivät häntä, hyvät ystävät hylkäsivät, kukaan ei uskonut hänen matkaselostuksiaan. Noin vuosi viimeisen matkansa jälkeen Cabot kuoli köyhänä ja unhoitettuna.

Vaikka Cabot ei löytänytkään rikkauksia jalokivien ja silkin muodossa, löysi hän luonnon rikkauksia, jotka tulivat olemaan suuresta merkityksestä keskiajan Euroopan jokapäiväisessä elämässä. — Elämään jäi Cabotin kertomukset Newoundlandin rannikon kalastusalueista, joista hän kertoi miten meri oli niin täynnä kaloja, että alkuasukkaat niitä koreilla ylös nostivat, miten joskus kalaparvet olivat niin sakeita, että siitä oli merenkululle haittaa.

Tämän jälkeen Englannin yritteliäät kalastajat usein kävivätkin Uuden maan rantamilla ja vuodesta 1504 nämä matkat olivat jo jokapäiväisiä asioita. Myöhemmin valaanpyyntilaivat seurasivat esimerkkiä, ja näin Cabotin retkeilyjen jälkeen syntyi pysyvä yhteys vanhan ja uuden maan välille.

Monia tutkimusmatkailijoita seurasi Cabotin jälkiä, ja 1524 italialainen merenkulkija Giovanni Verrazano astui maihin Nova Scotian ja Newfoundlandin rannoille, ja omisti nämä maat Ranskan Kuninkaan nimiin.

Useita yrityksiä edelleenkin tehtiin löytää tie lännen kautta Kauko-Itään, mutta vuosien aikana tutkimusretkeilijät huomasivatkin, että uuden maan rannat ovat laajat ja maa ylipääsemätön.

(Jatkuu)

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
— SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing &
Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Mielenkiintoinen elokuva-uutuus Sampo esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä, kello 3 ip.

Kuoron ohjelmallinen päivällistilaisuus Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 11 pnä. Noin tunnin kestävä ohjelmisto Suomen itsenäisyyspäivän kunnioittamisen merkeissä. Hyvä kalkkuna-ateria. Tervetuloa sanovat kuorolaiset.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Odotettu elokuvaesitys Beaver Laken haalilla keskiviikkona, 7 pnä

Kuten tämän lehden lukijat ovat saattaneet havaita, esitetään suurta mainetta saavuttanut Kalevala-aiheinen elokuva Sampo, jota jo muutamilla seuduilla Canadassa on esitetty, myöskin tällä Beaver Laken haalilla kuluvan kuun 7 päivän illalla klo 7.30, siis keskiviikkoiltana. Nyt siis nähdään Kalevalan sankarit, vakaa vanha Väinämöinen, seppä Ilmarinen, Lemminkäinen, Joukahainen jonka Väinämöinen lauloi suohon, Pohjolan emäntä ja muut mieltämme jo lapsuudessa kiinnostaneet henkilöhahmot.

Näemme tässä filmissä esiintyvän myöskin meille vanhemmille tutun Kuuno Sevanderin, joka aikoinaan oli Sudburyssa Liberty haalilla näytelmäseuran johtajana, etevä näyttelijä ja mainio laulaja jonka laulamia levyjä on vieläkin meillä. Meillä on siis harvinaislaatuinen tapaus ja ilta johon kannattaa saapua suurella joukolla.

Sampo-filmi on Finnish-haalilla sunnuntaina 4 pnä

Filmiuutuus Sampo esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä, kello 3 iltapäivällä.

Tämä Kalevala-aiheinen värielokuva, missä näemme vakaa vanhan Väinämöisen, Ilmarisen, Lemminkäisen ja muut, on Mos. ja Suomi-Filmin yhteisesti valmistama ja Suomi-filmiltä tänne vuokrattu. Sisäänpääsy noin kaksi tuntia kestävään esitykseen, jonka väliajalla tarjotaan kahvia, on $1.00 hengeltä. Tervetuloa, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Kaupunki ei osta maata Trout-järven etelärannalta

Nepahwin- eli Trout järven etelärannikon asukkaille on ilmoitettu, että kaupunki ei aio ostaa eikä pakkoluovuttaa heidän maitaan yleiseen käyttöön.

Kaupunginvaltuuston tiistaisessa kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, missä sanotaan, että kaupungilla ei ole mitään aikomusta ostaa tai pakkoluovuttaa Workmanin tai Moraten kiinteimistöjä mainitun järven rannalta.

Loach Roadin varrella asuvat veronmaksajat ovat vuodesta 1962 lähtien selittäneet, että he haluaisivat päästä mainittuun järveen uimaan, mutta sinne ei ole mitään pääsyä kun rannat on myyty yksityisille. Valtuuston komiteat ja komissionit ovat suositelleet joidenkin omaisuuksien ostoa, mutta siitä ei ole tullut mitään kun asiasta on puhuttu omistajan kanssa.

Edesmennyt pormestari Max Silverman kehoitti asemakaavakomitean tutkimaan mahdollisuutta järvenrantapaikan saamiseksi.

Asiasta laadittiin 30 sivua käsittävä raportti. Viime marraskuussa puistokomitea kehoitti kaupunkia hankkimaan maata puiston rannalta. Valtuusto ei tehnyt mitään päästöstä asiasta.

Kontrolleri Jim Cormack sanoi tiistai-iltana että valtuuston tulisi luopua asiasta siksi kun ajanvietekomiteallia on niin paljon maata mitä se suinkin voi kehittää lähitulevaisuuden aikana.

Kontrolleri Bill Ellis selitti yllämainitun päätöslauselmaehdotuksen selittäen, että k.o. maat ovat turvatut mahdollisen oston tai pakkoluovutuksen kannalta katsoen.

Juhlapäivällinen Finnish-haalilla

Nyt on taasen käsillä aika jolloin vietämme Suomen itsenäisyyspäiväjuhlaa ja Sibeliuksen syntymäpäivää sekä tervehdimme joulun tuloa.

Niinpä Sävel-kuorokon on ottanut oikein hyväksi tavaksi viettää näitä juhlia päivälliskonsertin muodossa. Siis sunnuntaina, tk. 11 pnä on Finnish haalilla kalkkunapäivällinen lanttulaatikoineen, hyytelöineen yn nä muine herkkuineen. Päivällinen tarjotaan juhlasalissa ja pöydätkin koristetaan kynttilöillä, tuoden nekin tilaisuuteen juhlantuntua.

Ja ei siinä kaikki. Kukkuraksi saa yleisö vielä nauttia hyvästä musikaalisesta ohjelmasta. Siitä mainittakoon Sävel- ja naiskuoron laulut, Prom haitariorkesterin esitykset, runo, puhe, Melody orkesterin sekä orkesterin ja kuoron yhteisesitykset. Voipa sanoa suoraan, että nauttia saa "koko rahan edestä". Koko tämä lysti maksaa ainoastaan $1.50 hengeltä, lapsilta 75 senttiä. Aterioimaan ryhdytään kello 2 iltapäivällä ja ohjelma seuraa heti sen jälkeen. Siis tervetuloa kaikki tähän talven ainutlaatuiseen tilaisuuteen viettämään nautinnonrikasta iltapäivää kuorolaisten parissa — R.M.

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella sunnuntaina, 4 pnä

Tavanmukainen seurapelitilaisuus on järjestetty taas Beaver Laken haalille täksi sunnuntaiksi, alkaen klo 12 päivällä. Mennäänpä taas suurella joukolla sinne "porisemaan" tuttavien ja ystävien kanssa. Onko unohdettu jumalten juoma kahvi? Eipä tietenkään. Välillä juodaan kahvia hyvien leivonnaisten kera.

Ennätysmäärä sadetta ja lunta marraskuussa

Käyttäen hyväksi säätilastotietojen mittaa, minkä mukaan 10 tuumaa lunta vastaa 1 tuumaa vettä, ja laskien yhteen marraskuun aikana satanut lumimäärä, mikä oli 26.4 tuumaa ja sadevesimäärä, mikä oli 4.01 tuumaa, silloin saadaan yhteistulokseksi 6.65 tuumaa mikä on kaikien aikojen ennätys tällä seudulla viidenkymmenen vuoden aikana, jolta ajalta on tilastotietoja pidetty.

Lunta ei nyt saatu ennätysmäärä, eikä liioin sadevettä, mutta lumen ja veden yhteismäärä rikkoo kaikki entiset ennätykset.

Lähinnä viime marraskuista tulosta oli 40 vuotta sitten aikakauskirjoihin merkattu määrä, jolloin satoi 30.7 tuumaa lunta ja 2.88 tuumaa vettä, tarkoittaen se 5.95 tuuman yhteistulosta.

Vuonna 1948 marraskuussa saatiin ennätysmäärä sadetta, 4.56 tuumaa, mutta silloin satoi lunta vain 3.9 tuumaa.

Nyt oli toinen peräkkäinen lumirikas marraskuu. Viime vuoden marraskuussa satoi lunta 28.1 tuumaa, ollen se toisella tilalla lumen ennätysmäärästä vuoden 1926 jälkeen. Tämänvuotinen 26.4 tuuman lumimäärä on tilastollisesti kolmanneksi "paras" alallaan. Marraskuun sadeveden määrä oli neljänneksi "paras" tilastojemme historiassa.

Normaalinen marraskuun lumimäärä Sudburyn seudulla on 8.15 tuumaa ja vesimäärä 2.15 tuumaa. Kuukauden kolmestakymmenestä päivästä satoi 16 päivänä vettä ja 13 päivänä lunta, ollen vesi- ja lumisateita usein samoina päivinä.

Trout Lake jäätyi umpeen perjantaita vasten yöllä

Trout eli Nepahwin järven rannalla asuvat kansalaisemme tiedoittivat juuri ennen Vapauden painoon menoa, että mainittu järvi jäätyi perjantaina (joulukuun 2 päivää) vastaisena yönä. Perjantaiaamuna laski lämpömittarin elohopea nollan paikkeille (F).

Vastauksena tiedusteluumme meille vakuutettiin, että, "ainakin se näyttää siltä, että järvi on nyt umpijäässä."

Viime vuonna Trout järvi jäätyi miltei viikkoa myöhemmin, eli joulukuun seitsemättä päivää vasten yönä.

Kirkas järven jää vetää taikavoiman lailla nuoria luistelijoita puoleensa, mutta muistaa tulee viranomaisten varoitukset, että parasta on pysyä pois heikoilta jäiltä.

John A. Pulli kuoli keskiviikkona

John A. Pulli, Garsonista, kuoli kotonaan keskiviikkona marraskuun 30 pnä. Hän oli 71-vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä puolisonsa Lydia Tall, Garsonissa, tyttärensä mrs Alli Lepistö Suomessa ja mrs. Helvi Välimaa Long Lakella, tytärpuolensa mrs. Fred (Margaret) Kamula ja poikapuolensa Martin Tall Garsonissa.

John A. Pulli haudataan Jackson and Barnard hautaustoimistosta 233 Larch kadulta Park Lawn hautausmaahan lauantaina kello 1.30 ip.

Suuri tulipalo Chelmsfordissa

Chelmsford. — Ontarion palomarsalkanviraston tarkastaja Norman Sweet North Baysta saapui torstaina tänne tutkimaan Main Streetilla torstaina ollutta tulipaloa, mikä aiheutti $150,000 vahingot. Tulipalon aiheuttajasta ei ole vielä tietoa. Palovakuutuksen sanotaan korvaavan toisen puolen vahingosta.

Tulipalo syttyi noin kello 6 aikana illalla ja tuhosi kaksi liikepaikkaa, Red & White ruokatavarakaupan ja Tots 'n Teen Shoppe-liikkeen jättäen lisäksi yläkerrassa olleen kolmen asuntoyksikön asukkaat, kaikkiaan 17 henkilöä asunnottomaksi.

Turvallinen ajoviikko sai hyvän alun

Torstaina Sudburyssa alkanut "turvallinen ajoviikko" sai hyvän alun. Kaupungissa ilmoitettiin viranomaisille vain kaksi autotapaturmaa eikä yhtään ihmisen loukkaantumista. Tapaturmien omaisuusvahingot ovat yhteenlaskien $1,000. Poliisiviranomaiset toivovat, että tämä alhainen tapaturmamäärä säilyy turvallisuusviikon ja koko talven läpi.

Muusin lihan varkaudesta nostettu syytös

Poliisioikeuden istunnossa julistettiin keskiivikkona 29-vuotias Nelson Papineau Val Caronista syyllistyneeksi muusin (hirven) ruhon osan varkauteen. Hän tunnusti syyllisyytensä.

Poliisituomari W. F. Woodliffe langettaa tuomion viikon kuluttua. Tuomari määräsi Papineaun olemaan myös valmiina maksamaan $133 lihan korvaamiseksi.

Kersantti Roger Barkhouse sanoi että Ronald Frazerilta varastettiin neljännes muusista mikä oli 1991 Maleu Driven vajassa Sudburyssa lokakuun 9 ja 10 pn välisenä aikana. Muusin arvoksi määriteltiin $326.

NAISILLA ON KORTIT KÄSISSÄ

Yli 100,000 naista, noin 30 prosenttia koko työvoimamäärästä, on ammattiyhdistysliikkeen jäsenenä Norjassa.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Onko kylpyamme tummunut?

Kun kylpyammeen väri on tummentunut, on se useimmiten aiheutunut jostain seuraavasta käsittelyvirheestä.

1. Kylpyamme on rakennusaikana puutteellisesti suojattuna tai kokonaan suojaamattomana tahriintunut maalista, muurilaasti tai rakennusjätteistä siinä määrin, että sen puhdistaminen tavallisella menetelmällä, vedellä ja saippualla, ei ole onnistunut, joten on käytetty joko mekaanisesti tai kemiallisesti vaikuttavia puhdistusaineita. Tällöin on ammeen pinta vahingoittunut ja muodostaa senjälkeen hyvän tartuntapohjan kaikenlaiselle lialle.
2. Ammetta on säännöllisesti käytetty pyykin liotukseen. Nykyisillä synteettisillä pesuaineilla on lievästi syövyttävä vaikutus emaliin, joten ajanmittaan emalin pinta niiden vaikutuksesta vahingoittuu.
3. Amme on joutunut kosketukseen happojen (marja-, hedelmä- ja suolahapon) kanssa jotka kaikki vaikuttavat vahingoittavasti emaliin.
4. Ammetta on käytetty huuhtelualtaana valokuvien kehityksessä. Valokuvauskehitteet ja kiinnitteet syövyttävät myös emalia.
5. Ammeen pinta on vioittunut normaalin puhdistuksen yhteydessä käytettyjen, joka mekaanisesti tai kemiallisesti vaikuttavien pesuaineiden vaikutuksesta. Tällaisia ovat mm. karkeita, veteen liukenemattomia kiteitä sisältävät pesujauheet, karkea teräsvilla ja kaikki happoja sisältävät pesuaineet.

Posliiniemaloidun ammeen puhdistuksessa käytetään lämmintä vettä ja saippuaa sekä pehmeää harjaa. Amme tulisi aina pestä välittömästi kylvyn jälkeen, jolloin se vielä on lämmin. Jos kylpyvedestä ammeen pintaan tarttuva saippuavaahtoa jätetään kuivamaan, on sen poistaminen sitten paljon työläämpää kuin heti kylvyn jälkeen. Jos ammeen pinta on jo vioittunut, ja sen johdosta tummunut, ei sitä enää saa uuden veroiseksi. Kovalla työllä voidaan tummentuneet pinnat kyllä saada valkoisiksi hankaamalla niitä kostealla maasälvällä tai emalijauheella kosteata riepua apuna käyttäen, mutta kiiltoa ei niihin enää saada.

Tulosta voidaan huomattavasti parantaa, jos ammeeseen puhdistuksen jälkeen sivellään erityistä silikoonipitoista puhdistusainetta, joka hangataan sen kuivuttua kuivalla kankaalla kiiltäväksi. Tällöin muodostuu ammeen pintaan likaa hylkivä silikoonikerros, joka tosin ajan mittaan kuluu pois, mutta voidaan helposti uusia.

Lehdissä mainostettu ammeiden pinnan uusiminen tapahtuu siten, että ammeiden emalipinta hiotaan karkeaksi ja siihen ruiskutetaan valkoinen muovikerros. Uutena tämä pinta on varmasti kohtalaisen siisti, mutta toistaiseksi ei ole keksitty niin kovaa muovia, joka muuttumattomana kestäisi pitkäaikaista käyttöä.

Rauhallista joulua

Tunnelmaa ei pitäisi puuttuman. Kaduille saakka kaikuu liikkeistä harras jouluinen musiikki, jonka säestyksellä raha kauppiaan kirstuun kilahtaa . . . Kaupat ovat tupaten täynnä lähimmäisiään lämpimästi ajattelevia ihmisiä. Myyjättäret jouksevat — sikäli kun juoksemaan mahtuvat — esitellen loppumattomalta tuntuvalle ihmisjoukolle lahjaksi sopivaa tavaraa, kullekin makunsa ja kukkaronsa mukaan.

Rauhallista joulua tosiaankin . . Mutta antaapa ajan kulua. Joulun jälkeen on taas hiljaista ja ihmisillä ajattelemista mitä saisi ostettua syötäväksi ja millä maksaisi joulun aikana tehdyt velat.

Mutta emmehän me kuulu niihin, jotka niin päättömästi joulua juhlivat.

Jouluksi siivotaan ja leivotaan

Tuoreen pullan ja piparkakkujen tuoksu kuuluu ehdottomasti jouluun. Näissä tunnelmissa ja perheenemäntien avuksi julkaisemme joitakin leivontaniksejä.

★**KARDEMUMMA** ei hakatessa lentele ympäriinsä, jos mortteliin kardemumman lisäksi pannaan vähän hienoa sokeria.

★**PEHMEÄN PIPARKAKUN** saa entistä pehmeämmäksi ja mehukkaammaksi, jos maidon tai kerman sijasta käyttää vastaavan määrän viiliä.

★**OHUTKUORISTA VEHNÄLEIPÄÄ** Jos vehnäleipää leivottaessa käytetään pöydällä leivinjauhoina perunajauhoja, tulee kuoresta ohuempi kuin vehnäjauhoja käytettäessä.

★**KAHVIA MUNAN SIJASTA** Voidelkaa vaihteeksi uunista otettu pulla väkevällä sokeroidulla kahvilla. Pulla saa ruskean ja kiiltävän pinnan.

★ Huonekalujen kangaspäälliset voi tomuuttaa sisällä levittämällä mietoon etikkaveteen kasteltu sideharsovaippa huonekalun päälle ja piiskaamalla varovasti. Harso huuhdellaan aina välillä huolellisesti.

★ Pölyiset ja himmenneet kynttilät ovat rumia. Ne voi kirkastaa kastamalla pumpulitukon bensiinin sekaiseen veteen tai punaspriihin ja pyyhkimällä sillä.

★ Joulukuusi säilyttää tuoreutensa ja neulasensa pitempään, jos sen "istuttaa" veteen, johon on sekoitettu ½ glyseriiniä.

★ Jos korkkimatossanne on sohvan tai jonkun muun esineen painamia mustia jälkiä, jotka eivät lähde tavallisella pesulla, kuumentakaa lattiavahaa ja sivelkää sillä tahrat. Hangatkaa sen jälkeen nopeasti puhtaalla räsyllä pieni pala kerrallaan, ettei vaha ehdi jäähtyä.

Välttäkää sen kuumentamisessa avotulta, ettei syty tulipaloa.

Joulumakeisia

Jouluun on enää vain vähän aikaa, mutta kumminkin niin paljon, että ehtii valmistaa jotakin makeaa suuhun pantavaa. Etenkin lapset ovat tällaisessa hommassa mielellään mukana, jos ei muuta niin ainakin makutuomareina. Moni vielä aikuisenakin muistaa kuinka hauskaa oli silloin kun äiti leipoi pullaäijän, jossa oli rusinoista kasvot ja napit. Varttuneemmat lapset voivat itsekin valmistaa pikkuleipiä ja makeisia.. Se on melkein ystä hauskaa kuin joulupukin odottaminen.

Lasten aamuaterioilla paljon käytettyjä riisimuroja ja maissihiutaleita (rice crispies—cornflakes) voidaan lisätä myös leivonnaisiin, jolloin saadaan uusia makuvivahteita.

MUROLEIVOKSET

pölysokeria
kaakkaojauhetta
kookosrasvaa
riisimuroja
Koristamiseen:
riisimuroja
kookkoshiutaleita

Kookosrasva sulatetaan, mutta ei keitetä. Sokeri ja kaakao lisätään hyvin sekoittaen. Viimeiseksi lisätään varovasti sekoittaen riisimurot. Seoksesta otetaan lusikalla nokareita paperivuokiin. Nokareet koristellaan riisimuroilla ja kookoshiutaleilla. Muroleivokset saavat jähmettyä kylmässä.

KULTAPALLOT

voita
sokeria
muna
vaniljasokeria
vehnäjauhoja
leivinjauhetta
maissijauhetta

Voi ja sokeri vaahdotetaan. Siihen lisätään muna voimakkaasti vatkaten. Taikinaan sekoitetaan vehnäjauhot, joihin on lisätty leivinjauhe ja viimeksi maissihiutaleet. Taikinasta otetaan pellille pieniä nokareita, jotka paistetaan n. 10 min.

SCANDINAVIAN FOODS
26 FROOD RD. PUH. 673-8665 SUDBURY
Muistuttaa Teitä että otamme jälleen vastaan
Lipeä- ja suolakala- sekä kinkkutilauksia
jouluksi ja uudeksi vuodeksi
Samalla kertaa olisi hyvä tilata lohi, tortut, kakut sekä joululimput
SUURI VARASTO HERKKUJA EUROOPAN MAISTA
Tervetuloa! Impi ja Simo Suomi
(3-10)

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA
TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Maailman kirjallisuuden suurromaaneja
Arvokkaita antaa joululahjana
Juliette Benzoni:
CATHERINE JA HERTTUA
427 sivua - Hinta sid. $5.00
Kultatukkainen Catherine on vaarallinen nainen vaarojen aikakautena. Hänen ympärillään kuohuu 1400-luvun elämä kiihottavana ja värikkäänä. Catherinen tarina on jokaisen romanttisen naisen toiveunelma.
Juliette Benzoni:
KAUNIS CATHERINE
421 sivua - Hinta sid $5.00
Jatkaa seikkailuaan verisellä 1400-luvulla. Hänen hehkuva lumovoimansa syöksee hänet tuhansiin vaaroihin — ja on samalla mahtava ase, jota hän käyttää pelastuakseen ja tavoittaakseen ainoan ja oikean rakkauden.
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE PENTTI PENTTILÄ
Kotiin 674-4167 Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

UNIROYAL CENTRES
Dominion Tire Stores'in uusi nimi
Joulun ennakko-
MYYNTI
Tilaisuus säästää joululahjojen ostossa
Sähkövuodeviltteja
Tavall. 29.85
ERIKOISUUS 14.95
KELLORADIOITA
Tavall. 44.95
MYYNTIHINTA 32.36
Kovanpuun kelkkoja
Tavall. 3.95
MYYNTIHINTA 3.29
INTINKELKKOJA
Tavall. 5.95
MYYNTIHINTA 4.79
SÄHKÖGRAMOFONI
Tavall. 34.95
MYYNTIHINTA 27.95
AUTONLÄMMITTÄJÄ
Nauttikaa lämpöisestä autosta kylmemmilläkin ilmoilla
Tavall. 14.85
MYYNTIHINTA 11.45
Ilman kostuttajia
Tavall. 49.95
MYYNTIHINTA 37.95
BLACK & DECKER
¼" SÄHKÖPORIA
Tavall. 13.88
MYYNTIHINTA 10.87
Sähkövesipannuja
Tavall. 10.95
MYYNTIHINTA 7.20
ETUPYÖRIEN SUUNTAUS
Tavall. 6.95
ERIKOISHINTA ... 4.50
Jouluun saakka, jos teette tilauksenne tänä perjantaina tai lauantaina. — Puh. 674-5207
Autojen talvirenkaiden LOPPUUNMYYNTI
Pinnoilla, joita ei Teidän kannata sivuuttaa. Uudelleen päällystettyjä talvirenkaita myös saatavissa.
PALJON MUITA ERIKOISUUKSIA TARJOLLA
Uniroyal Centres
Dominion Tire Stores'in uusi nimi
ELM JA LORNE KAT. KULM
SUDBURY

Turkisnahkoja halutaan
Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.
JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. Sudbury

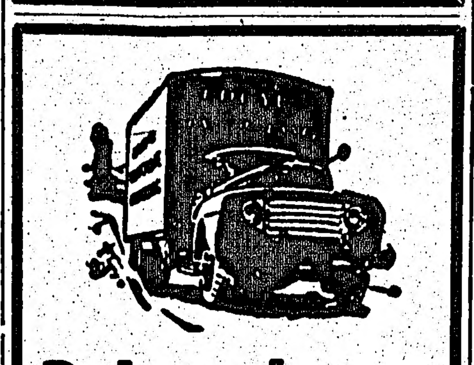
Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Hankkikaa itsellenne
ILMAISEKSI JOULULAHJA

Transistor RADIO
ostamalla uuden Fordin tai käytetyn auton
SULO HEINOLTA
McLeod Motors
Canadan vanhin Fordin välittäjä
PUH. 673-9501
65 LARCH ST. SUDBURY
24toDec.3

Suomi-Filmiltä vuokrattu suuri värielokuva
"SAMPO"
esitetään DON-HAALILLA, TORONTOSSA
SUNNUNTAINA, JOULUKUUN 11 PNÄ KLO 4 IP.
Äänityksestä otettu erikoishuoli.
Ravintola ennen esityksen alkua.
Tervetuloa! Näyttämökomitea.